

FOAIA POPORULUI

PREȚUL ABONAMENTULUI:

Pe un an . . . . . 4 cor. 40 bani.
Pe o jumătate de an . . . . . 2 cor. 20 bani.
România, America și alte țări străine 11 cor. anual.
Abonamente se fac la „Tipografia Poporului”, Sibiu

Foaie politică Apare în fiecare Duminică.

Telefon Nr. 146.

Adresa telegrafică: »Foaia Poporului», Sibiu.

INSERATE:

să primească la BIROUL ADMINISTRAȚIEI,
(Strada Măcelarilor Nr. 12)
Un șir petit prima-dată 14 bani, a doua-ară
12 bani, a treia-ară 10 bani.

Politica din afară a României.

Când cu aniversarea (serbarea) de o sută de ani dela răpirea Basarabiei, apoi acum în urmă cu prilejul loviturii celei nouă date Românilor de guvernul din Pesta cu ajutorul ministrului de externe, prin rupearea unui număr mare de comune românești pentru a înființa cu ele o episcopie de maghiarizare, — gazetele din România s'au ocupat foarte mult de soarta Românilor din afară.

E vorba mai ales de Românii din Ungaria și Austria, apoi de cei din Rusia (Basarabia). În amândouă aceste împărății se găsesse milioane de Români. Cei din Austro-Ungaria duc o luptă crâncenă pentru libertatea lor culturală, economică și politică, încătușată în Ungaria de legile și pornirile barbare ale unei cete de oligarhi, dușmani ai libertății tuturor popoarelor. În Bucovina, lupta e dusă împotriva cuceririi rutene, care, durere, e sprijinită și de certele dintre frați. Numai Românii din Basarabia, Moldovenii, cum își zic ei, dorm încă, lipsiți fiind de conducători, căci boierimea de acolo s'a înstrăinat, asemenea o parte din preoțime.

Am fost dat și noi, nu de mult, o parte din articolul lui Durnovo, bărbat de stat rus, care cerea libertate culturală pentru frații din Basarabia. El își motivă cererea mai ales susținând, că România și preste tot Românii trebuie să fie de partea Rusiei, fiind și ei de aceeași lege cu Rușii. Totodată susține, că Românii din România, unindu-se cu Rusia, ar putea să ajungă mai curând dorința întregului neam românesc de-a vedea pe Românii din Ungaria liberați de jugul, în care gem de-atâta vreme. La aceasta i-ar ajuta mult și dacă s'ar confedera (uni) cu țările slave din sudul Dunării, cu Serbia și Bulgaria.

Indemnurile acestea nu prind însă. De când s'au apropiat Rusia de malurile Nistrului, gândul ei a fost totdeauna să pună mâna pe țările române și decăteori a purtat războiu cu Turcia, zicând, că vrea să libereze popoarele creștine de sub jugul turcesc, totdeauna a cercat să rupă bucăți din pământul românesc. Cu aceasta a și isbutit în anul 1812, când a răpit Basarabia, jumătate din principatul Moldovei. Afară de aceea, de căteori intră în țările române, ca să lupte contra Turcilor, jefuia pe țărani și pe boieri mai rău decât o făcea Turcii. Dușmănia față de neamul nostru și-au arătat-o chiar și în timpul mai nou, după războiul din anul 1877—1878. Rușii fuseseră atunci bătuți și cerură ajutorul României, care cu soldații ei viteji scăpă armata rusească de peire în fața Plevnei. Și care a fost mulțumita Rusiei?

Răpirea de nou a Basarabiei de meazăzi! Văzând bărbații de stat ai României ținuta veșnic dușmănoasă a Rusiei, au căutat sprijin în altă parte. Cele mai puternice împărății din Europa au căutat să încheie alianțe pentru a se apăra de atacurile dușmanului. Germania e aliată cu Austro-Ungaria și Italia, Rusia cu Franța, aceasta și cu Anglia. Cu atât mai mult e silită o țară mai mică să caute tovarășie, pe al căror ajutor să se poată bizui la vreme de primejdie. Tovarășul acesta și l-a găsit România în Tripla-Alianță, indeosebi în Austro-Ungaria. Din nenorocire, în monarhia noastră s'au găsit conducătorii unui popor, care caută mereu să zădărnicească buna înțelegere între România și Austro-Ungaria. Aceștia sunt oligarhi maghiari, cari nu văd, că neamul lor singur, fără tovarășia altora, nu plătește o ceapă degerată. Și tovarășia României e mereu căutată de ceice conduc politica Austro-Ungariei, căci între statele din partea de meazăzi-răsărit a Europei, România e cel mai bine organizat și are armata cea mai puternică și soldații cei mai buni.

Despre nepriceperea aceasta stricăcioasă a conducătorilor poporului maghiar găsim în „Noua Revistă Română” din București, al cărei director e profesorul universitar dl C. Rădulescu-Mitru, un articol, din care dăm partea dela sfârșit, ca să vadă și cetitorii nostri, cum gândesc cei din Țară despre nepriceperea conducătorilor poporului maghiar.

„Cu Ungurii — după cum altă dată mult timp și cu Polonii — am avut legături strănse, seculare. O masă puternică de Români trăiește în mijlocul lor. Înrudiri istorice și de obiceiuri (?) leagă pe țărănul român de cel ungar, deși deosebiți prin origine (obârșie). Din al treisprezecelea veac până azi, aceste legături nu au încetat și nu puteau să înceteze. Țara Românească și apoi Moldova au fost întemeiate de principii (români) și de boieri vazali (supuși) ai regelui Ungariei. Legăturile comerciale cu Apusul s'au făcut de atunci fără întrerupere prin Ungaria, prin trecătorile Carpaților. Românii au dat regelui ungar oameni străluciți, iar Transilvania eră refugiul obișnuit al Domnilor și boierilor nostri. O primejdie comună ne amenință pe unii și pe alții: marea slavă, care ne înconjoară și de care trebuie să ne îngrijim. Grupul român-maghiar formează o inzulă în mijlocul ei. La răsărit Rușii, la meazăzi Bulgarii și Sârbii, spre apus Croații și Slovenii, la meazănoapte Slovaci, Polonii și Rutenii.

„O veche și ascunsă dușmănie a acestor popoară poate isbucni la primul moment priincios. Iată de ce Ungurii fac o

greșală atunci, când nu vor să cedeze (să lase) unor drepte pretențiuni (cereri) ale Românilor din Ungaria, creând astfel neînțelegeri păgubitoare pentru amândouă națiunile, în loc ca prin unire prietenească să se întărească din vreme în vreme primejdiei slave. În ziua, când guvernul și sovietii maghiari vor slăbi asprimea regimului de azi, cea mai bună înțelegere va domni între Români și Unguri, spre binele lor comun. O înțelegere traică ne va apăra în viitor de progresul fatal și cotoropitor al slavismului, căruia grupul româno-maghiar al națiunilor *carpatice* îi stă împotrivă.”

O hotărâre privitoare la alegerile comitatense. Anul trecut Românii din Deda (comitatul Murăș-Turda) s'au purtat foarte brav la alegerile pentru membri în congregațiunea comitatului. Ei au ales trei Români naționaliști — nici străini, nici Români slujbași. Alegerea aceasta a fost nimicită la comitat, dar Românii au făcut recurs la Inalta judecătorie administrativă din Budapesta. Aici s'a hotărât, că e buna alegerea. În hotărârea judecătorei date cu Nr. 2802—1912 se zice: *E de ajuns, ca la votare, pentru constatarea persoanei, să fie de față sau numai notarul comunal, sau numai primarul comunal, și nu e trebuință să fie amândoi de față.*

Cum se votează încredere guvernului Lukács (zi: Tisza!). Am arătat în câteva rânduri, cum în adunările multor comitate membri mameluci au votat încredere guvernului Lukács și lui Tisza. Mai unghurește a lucrat comitele suprem din Treiscaune, baronul Szenthereszty. Acesta văzând, că membri opoziției sunt în majoritate, a dat poruncă să mâne în adunare câțiva zeci de mameluci adunați de pe stradă, cari nici nu erau membri ai adunării, și cu ajutorul acestora și-a croit majoritatea trebuincioasă pentru a vota încrederea poruncită. Opoziția a protestat, dar par'că i-a păsat cuiva de așa ceva! Și cu toate acestea nici opoziția nu se gândește la schimbarea legii electorale pentru alegerea membrilor în congregațiunile comitatense, unde jumătate din ei sunt viriliști, iar cealaltă jumătate aleasă de puținii, și aceștia în parte mare siluiți la votare.

Să le fie de bine! Revista franceză „L'assiette. au Beurre” a publicat un număr cu titlul *Magyars et Slaves*, scris jumătate franțuzește, jumătate croătește. În articolul cel dintâu intitulat „Protest cătră Europa” se arată suferințele, pe cari le îndură naționalitățile din Ungaria dela clasa stăpânitoare, căreia îi prevestește nimicirea, căci popoarele nu mai pot răbda.

In revistă sunt și multe icoane, cari toate arată fărădelegile dela noi. Așa e o icoană, în care un țaran îmbrăcat în zdrențe e spânzurat de un copac. Sub icoană sunt vorbele: „Astfel de poame se coc pe insula fericită a lui Apponyi“.

Se'nțelege, că toată hoina gazetarilor jidano-maghiari urlă de mânie, numai gazeta „Világ“ spune, că batjocura aceasta nu e la adresa poporului maghiar, ci la a nemeșilor trândavi și parazitari.

Iară a vorbit Tisza. O învățătură pentru noi. Nu demult s'a prezentat la Tisza o deputațiune, ca să-l felicite pentru că a scăpat de cunoscutul atentat din dietă. Tisza le-a mulțumit și le-a spus totodată, că el a avut dreptate să dea afară pe deputații din partidul lui Justh.

In deputațiunea, care l-a felicitat, erau și membri ai partidului opozițional kossuthist. Aceștia încă au aplaudat vorbirea lui Tisza. Partidul nostru a lucrat deci foarte cuminte, când n'a vrut să se întovărășească cu opoziția jidano-maghiară, care e tot așa de șovinistă ca și partidul guvernamental jidano-maghiar.

Lupta națională a Șvabilor. In Neusatz (Ujvidék, Ungaria) trăiește negustorul Friedrich Hess, un om foarte de treabă și bun naționalist șvab. El lucrează mereu pentru deșteptarea Șvabilor, a încercat chiar de două ori să convoace adunări populare, dar au fost oprite. Lucrul acesta nu le-a plăcut șovinistilor, cari încă cred, că vor putea maghiariza pe cele peste două milioane de Șvabi, și i-au trimis pe capul lui Hess jandarmi, poliție să cerceteze prin casa lui după scrieri „antipatriotice“. Au găsit numai un roman german, scris tot de un Șvab de-al lor. In romanul acesta e vorba și de deșteptarea Șvabilor. Aceasta e o crimă, și-a zis procurorul, iar tribunalul l-a condamnat la patru luni temniță de stat și 200 cor. amendă.

In apropiere de St. Gotthard (la marginea Ungariei de către Austria) țărani germani vreau să înființeze o societate culturală, care să aiba o bibliotecă, iar fruntașii ei să țină conferențe economice și culturale. Adecă cum ar fi un despărțământ al Asociațiunii noastre. După ce au trecut luni de zile, vine răspuns dela minister: societatea e oprită, pentru că ea „ar putea să se ocupe și de alte trebi, despre care nu e vorba în statute“. O mai mare ticăloșie, ca opreliștea aceasta nu se poate, căci așa ministrul poate opri orice societate culturală.

Loviturile acestea date Germanilor — nu Șașilor! — din Ungaria sunt bune, căci îi deșteaptă tot mai mult la viața națională.

Dela frații din America. In zilele dela 4—8 Iulie n., societățile române din America intrunite in Uniune și-au ținut adunarea generală la Homestead, orașel în vecinătatea Pittsburgului din statul Pennsylvania. Societățile fraților nostri, cari muncesc greu pe cele plaiuri instrăinate, unde i-a dus, pe cei mai mulți, năcazurile vieții dela noi, sunt înființate pentru ca membri să aibă sprijin și ajutor în cazuri de nenorocire de boală, dar și pentru ca Românul să nu se peardă în marea aceea de străini. In timpul mai nou societățile au început să se intereseze mai mult și de cultura națională, dovadă frumoasele hotăriri aduse în adunarea generală de acum.

S'a hotărît adecă înscrierea fiecărei societăți ca membră la „Liga pentru unitatea culturală a tuturor Românilor“ (România), contribuind fiecare cu taxe mai mari sau mai mici, după puterea fiecăreia. Totodată se va îngriji, ca societățile noastre din America să aibă cât mai curând un număr cât mai mare de cărți, cari să lumineze pe membri cu privire la istoria și literatura română. Se vor folosi de aceste cărți cu toată râvnă, mai ales, dacă ne gândim, că multe din ele sunt oprite să între la noi în Ardeal și Ungaria.

Sedintele societăților unite au decurs în mod vrednic, așa că ni-au făcut cinste și în fața Americanilor. Dorim, ca aceste societăți să înflorească și să rodească tot mai mult prin bună înțelegere, dragoste frățească și râvnă pentru cultura națională.

O scrisoare a dlui Vasile Stroescu.

Când și-a serbat societatea „Petru Maior“ a studenților nostri din Budapesta împlinirea a cincizeci de ani dela înființarea ei, dl Vasile Stroescu i-a dăruit 12 mii de coroane. Acum s'a tipărit în gazetele de zi și scrisoarea, pe care a trimis-o după serbare.

In scrisoarea aceasta, marele nostru binefăcător vorbește ca un părinte dulce despre năcazurile noastre, mijloace de îndreptare, dar arată și păcate, de cari trebuie să ne desbărăm. Dăm și noi o parte mică din scrisoarea acestui bărbat, al cărui nume e pomenit cu dragoste și în cea mai mică colibă românească. Iată, ce zice:

„Vă mulțumesc pentru invitarea la serbările jubileului de 50 ani al societății Dumneavoastră. Am luat parte la serviciul divin de Duminică, la concert și la serata dansantă.

Am avut marea mulțumire, a mă afla între Români adunați din toate colțurile țării, a vedea tipuri românești, costumuri, dansuri naționale, cari nu le-am văzut nici odată... Cântarea d-soarei Voileanu și doinele d-nei Herbay mi-au făcut o impresie adâncă și vor rămânea, în sufletul meu, ca un fermecător suvenir, pe toată viața.

Am fost bucuros de hotărîrea ce o luașem de a veni dela Lausanne în adins de a vedea serbările.

Din ziare am aflat, că aicea sunt la 150 de studenți români și că starea materială (averea) a multora e foarte deplorabilă (slabă) și că în anii din urmă vre-o 20 de inși, cei mai deștepti, din cauza sărăciei și-au consumat (mâncat) puterile și sănătatea și au plătit cu viața. Se vede că miișoarele societății nici nu-i încălzesc, nici nu-i nutresc, ci se îngrijesc numai de hrana-sufletească a tinerimei (și pe ceia lume), dar trupurile sunt lăsate în știrea lui Dumnezeu.

Starea asta anormală (nepotrivită) a înțeles-o lumea adunată: societatea a rămas cu miișoarele ei, plus banii adunați cu serbările, cum se scrie la 6 mii coroane, cari la un loc fac peste 20 de mii, și cari în viitorime se vor îngriji mai mult numai de sufletele tinerimei. Dar s'au găsit oameni, cari să se gândească și la trupurile tineretului.

Să judecăm cazul de față.

Trebuesc bani pentru internat, nu zic 2 milioane, dar mai multe sute de mii. S'a spus că suntem la număr 14 milioane, — prin urmare este de unde să se adune banii.

Să vedem cine fac acelea 14 milioane?

Mai întâi 7 milioane frați de ai noștri din regat. Mă mir că conțați (socotiți) pe dânsii. Când a-ți avea d-voastră cât de mulți bani de dat altora, Vă asigur, că frații nostri din regat, vi i-ar lua pe toți până la cel din urmă filer și încă v'ar întreba — dacă mai aveți de dat, că D-voastră nu știți ce să faceți cu banii, dar ei au mari idei.

Unde mai sunt Români?

In Rusia, mai bine de 2 milioane. Aicea nu știu de existența (traitul) d-voastră. Știu ei, că preste munți sunt mocani, cari vin pe la bălcuiri cu tălângi și tornițe de vânzare, sau vin cu oile la pășunat, dar cine-s și cum sunt, habar n'au.

De bucovineni nu poate să fie vorbă, măcar că ei au un frumos fond religionar, dar numai știu că este și că ar fi al lor, dar nu-i în mâinile lor și îl folosesc alții.

Să mai pomenim de Români macedoneni, de cei din Serbia, Bulgaria, Istria, — dar ei figurează numai în statistici, altfel nu contează (nu numără).

Ei, și cum rămâne?

Rămâne să lăsați vorbele goale la o parte și să vă gândiți numai la aceea ce puteți singuri să faceți. Colecta făcută vă arată, — acolo sunt toate numele, cari ori când sprijinesc orice fapte naționale. Mai punem 5—10 sau 20 de nume și s'a isprăvit. Poate veți zice — apoi băncile noastre? La asta voi răspunde că băncile d-voastre sunt învăscute în pieile cămătarilor, prin cari nu străbate nici un simț omeneș; dacă fac ceva, numai de ochii lumii — și cu niște contribuiri ridicole. Vă rămâne cel de pe urmă mijloc: să adunați banii cu jocul miresei, o perspectivă (speranță) dureroasă.

Trebuie făcut ceva. La d-voastră se fac planurile tot pe larg, să fie și pentru posteritate, — până la sfârșitul lumii! Ia omul sărac e gândul bogat — știe, că nu s'a implini nici odată, de aceea nu cruță banii (imaginari). Să fim mai modești, să facem ce-i în putința noastră; să ne îngrijim pentru un timp cât de restrâns: de prezent — Eu propun, ca toți studenții să formeze o societate și să înființeze cassa lor. Toți, cei cu dare de mână să se înscrie cu cote (contribuiri) anuale: să atragă ca membri particulari și fețe particulare.

Banii de lipsă să se adune prin colecte, concerte, baluri, reprezentațiuni teatrale. Suma banilor nefiind mare, în fiecare an poate lesne să se adune. Purtând trebile în așa fel, pot să aștepte până ce s'or aduna milioanele trebuincioase. Altmintrelea până i-a veni cheful bogatului, îi ese sufletul săracului.

Să fie bine fixat (spus), că s'or da ajutoare, nu stipendii — și mai întâi celor mai talentați (cuminți), morali, sârguitori și săraci studenți. Aceia, cari impart ajutoarele, au pe sufletele lor răspunderea, ca să dea celor mai morali și capabili (deștepti) tineri, ca să nu se crească vipere (cum a-ți pățit-o) ci oameni cu inimă, cari să aducă folos neamului.

Ca să impac vorba, șfatul cu treabă, dau pentru cassa studentescă din Budapesta — douăsprezece mii coroane, care pot să fie depuse la „Albina“ sau altă bancă cu 5% pe an, cu aceea, ca începând cu anul academic August 1912 să se cheltuiască în fiecare an din cassă câte una mie coroane. Capitalul cu procentele lui a

dura până la August 1929, rămânând pe 1930 la 340 cor., care se va cheltui în acel an și se va stinge.

Această sumă de bani o dau în onoarea și în numele celui mai mare român ardelen — Ioan Slavici, autorul părintelui Tânda din Sărăceni, dela care prin opul său „Die Romänen in Ungarn“ am învățat a cunoaște și a iubi pe Românii din Ungaria. Fondul să se numească „Fondul Ioan Slavici pentru cassa studenților din Budapesta“.

Dorosc societății prosperare (spor) și tot binele; iar tineretului român: sănătate, dor fără preget de muncă, și ani mulți și fericiți, spre folosul lor și al națiunii noastre; în tihnă și sănătate să se adape din izvorul cel nesecat al științei, — ca să-și poată întocmi viața pe cât de activă (sâr-guincioasă), pe atât de frumoasă; și viața lor să nu uite mediul, din sudoarea căruia a răsărit și că în tinerețe au fost ajutați și prin ajutor au plutit (eșit) la suprafață: ca la rândul lor, să nu stea nepăsători, văzând luptele tineretului de a eși la liman, ci să le dea după putere, mână de ajutor. Primiți vă rog încredințarea osebitei mele stime către societate; stimă și iubire către tineretul român, viitorul nostru.

Autonomia bisericii gr.-or.

sârbești suspendată.

Sârbi din Ungaria, Croația și Slavonia, toți de legea greco-orientală, stau în privința bisericească sub patriarhul (mitropolitul) lor din Carloviț, un oraș în Slavonia. Biserica lor încă are un fel de Statut cam cum e al bisericii gr.-or. române din Transilvania și Ungaria. Și la ei trebile comune bisericești se desbat și hotărăsc în congresul național-bisericesc sârbeșc, ai cărui membri se adună tot la trei ani. Mitropolia sârbească mai e și foarte bogată, având moși mari și alte averi. O parte mare dintre Sârbi au făcut marea greșală de-a se alia cu unele partide maghiare din dieta ungară, mai ales cu kosuthiști, afară de aceea fiind oameni foarte pătimiși, cari luptă între ei în caz de neînțelegeri și cu arme, cari seamănă a trădare națională, au dus certele lor politice și în congres. Patriarhul Bogdanovici e

slugă plecată a guvernului dușman tuturor naționalităților. În congres n'a putut însă birui pe naționaliști.

Certele acestea i-au fost binevenite ministrului de culte Zichy (Zicii), care știm, că și-a pus în gând să strice autonomia (neatârănarea) tuturor bisericilor naționale, afară de cea calvină, luterană și romanocatholică. El a îndemnat pe episcopii sârbi să facă un Statut nou, prin care să se răpească credincioșilor sârbi dreptul de-a se interesa de trebile lor bisericești. Statutul acesta l-a înaintat ministrul Împăratului, care l-a aprobat (întărit). Consistorul mitropolitan n'a vrut însă să recunoască acest statut. Acum ministrul Zichy a suspendat întreaga constituție bisericească a Sârbilor. El crede, că aceștia se vor muia și se vor învoi cu un Statut, care să dea drept oricărui ministru calvin sau papistaș să se amestece după plac în trebile bisericii greco-orientale.

După cum vedem, cuțitul e la os. După ce și-a bătut joc de biserica noastră greco-catholică română, le-a venit rândul Sârbilor, după ei vor urma Românii gr.-or. — Dacă vom fi slabi și nu vom ști răspunde cu orice arme încercările de nimicire a legii, limbii și averii noastre.

„Biblioteca populară a Asociațiunii“.

Un cuvânt către cetitori.

Cu bucurie vestim pe iubii nostri cetitori, că în anul acesta au apărut până acum șase cărți și anume: Nr. 12. „Ercule“, nr. 13. „Cum să trăim“, nr. 14. „Isprăvile lui Păcală“, nr. 15. „Coroana Viitorului“, nr. 16. „Creșterea pomilor“ și nr. 17. „Povestiri“. Aceste cărți au și fost trimise la adresa membrilor.

Tipărirea și legatul cărților cer mult lucru. Se întâmplă câteodată, că nu se pot găta la timpul hotărit. Atunci întârzierea nu se poate încunajura, și vina nu este a noastră.

Poșta încă nu răspunde pentru fiecare carte. De aceea se și întâmplă, că unele se perd. Se poate, că vor fi chiar și oameni, cari voind să cetească lucruri bune și folositoare, primesc cărțile altora; dar nu se îndură a jertfi câte 2 cor. pe an, în schimbul cărora ar primi pe cale cinstită 10 cărți și un calendar.

O altă greșală poate fi, că ni se trimite adrese nelămurite. *Rugăm deci pe toți aceia, cari ne trimit adrese, să scrie lămurit: Numele membrilor, ocupațiunea lor, numele comunei de unde sunt, poșta ultimă și comitatul.*

Acolo unde s'au dat comunelor numiri nouă, neapărat să se scrie atât numele cel vechiu, cât și cel nou. Întru cât se poate e bine să se însemneze și numele despărțământului Asociațiunii, de care se ține comuna. În felul acesta se vor delălătura apoi toate neorânduile.

„Asociațiunea“, ca și o mamă bună nu cruță nici o jertfă, și cu multă osteneală și cu mari cheltueli se năzuește să dea fiilor ei o hrană sufletească cât mai bună.

Rugăm și de astădată pe toți preoții și învățătorii noștri, precum și pe ceilalți cărturari și binevoitori ai „Asociațiunii“ să nu lase nefolosit nici un prilej și prin înscrierea de membri ajutători să răspândească Biblioteca noastră populară în toate părțile poporului nostru.

Numărul membrilor ajutători înscriși pentru anul acesta trece ceva peste zece mii... Un număr, acesta destul de mic față de jertfele pe cari „Asociațiunea“ le aduce pentru biblioteca populară; cu mult prea mic însă față de cele peste trei milioane de Români, câți trăim în această țară. Să nădăjduim însă, că glasul de chemare al „Asociației“ va fi auzit și urmat de aici înainte mai mult ca până acum.

Cele 10 cărțile de pe anul 1911, împreună cu calendarul se pot căpăta la „Birooul Asociațiunii“ — Sibiu (Nagyszeben), strada Șaguna nr. 6 cu prețul de 2 cor.

Administrația „Bibliotecii populare“ a Asociațiunii.

Dela despărțămintele „Asociațiunii“.

Despărțământul Deva și-a ținut adunarea în Nervoies. Directorul despărțământului, părintele protopop Dr. Ioan Dobre, a deschis ședința printr'o frumoasă vorbire, în care a arătat binele cultural, ce ni-l dă Asociațiunea. Secretarul despărțământului, dl Dr. E. Tătar a ținut o conferință foarte luminoasă: Cum să-ți aperi dreptul, vor-

Cu paloșul.

31

Poveste vitejoască din vremea descălecatului Moldovei
de
Radu Rosetti.

(Urmare).

Imi pare rău că sunt silit să-ți măresc durerea arătându-ți ce ai pierdut într'însa, dar împlinesc acuma o datorie sfântă care cere să nu te cruț. Deși, fiind preot de altă lege, nu-i sunt duhovnic, ea a văzut în mine, dela început, un prieten și nu mi-a ascuns nimic din cugetele ei curate. Știu deci cât de mare și cât de curată a fost iubirea voastră; nemărginit de mare a fost durerea Mariei când a aflat că te pierduse și numai cu încetul, vremea, acel vraciu al tuturor durerilor, a putut s'o aline și s'o amorțească, rămânându-i o amintire tot odată jalnică și dulce. Te las să judeci ce cumplită sguđuitură a primit biata Maria

când, deodată, prin fereastra odăei, în care să afla, te a zărit urcându-te pe prispa crâjmei unde întâmplarea a voit ca amândoi să faceți popas. Acuma vei înțelege atât leșinul, de care a fost cuprinsă, cât și pricina pentru care nu a primit însoțirea Dumitale. Când te a adus aice, mi-a spus îndată tot și, cu toate că o rugasem să se ție de-o parte, ea știind că niciodată îngrijirea ce o pot da unui bolnav niște bărbați nu poate înlocui pe cea a unei femei, mai cu seamă în starea de primejdie în care te aflai, te-a căutat zi și noapte: trebuie să mărturisesc că datorești viața acestei îngrijiri neadormite. Când, recăști-gându-ți simțirile, ai cunoscut-o, ea îndată ce te-a văzut adormit și liniștit, m'a chemat și mi-o cerut s'o sfătuesc și să-i arăt purtarea ce de acuma trebuia s'o aibă față de Dumneta. În urma sfaturilor mele, și văzându-te afară de orice primejdie, s'a hotărit ca, deocamdată, să nu ți se mai arăte, însărcinându-mă pe mine să te pun în cunoștința durerosului adevăr îndată ce

nu va mai fi de temut ca starea să ți-să înrăutățească în urma unei asemenea vești.

— Și n'am s'o mai pot vedea nici odată? întrebă Ștefan desnădăjduit.

— Ba, ai s'o vezi, răspuse Anselm, căci rănile te vor mai ține la noi încă șeaze săptămâni cel puțin, și s'ar da loc la bănueli nedrepte dacă stăpâna casei ar sta atâta vreme la o parte fără a vedea pe un Cavaler ce-i este oaspe în urma rănilor primite în apărarea ei. Dacă, de câteva zile, nu s'a mai arătat, pricina este că am crezut de cuviință ca, înainte s'o s'o vezi, să fii pus în cunoștința faptelor îndeplinite. Mă temeam că dacă ai recunoaște-o fiind și alții de față, să nu se poată da un înțeles rău cuvintelor nesocotite ce ți-ar fi putut eși din gură și să nu sufere mai pe urmă numele ei.

— Și când putea-voiu s'o văd? întrebă Ștefan cu nerăbdare.

— În toate zilele, răspuse Anselm, dar, adăose el, uitându-se drept la dânsul, numai față cu alții. Inseamnă-ți bine că

bind mai ales despre cartea funduară, dreptul de moștenire și testament.

Cu prilejul acestei adunări, harnicele noastre țărance au aranjat sub conducerea d-șoarei *Valeria Șinca* o frumoasă *expozițiune de cusături și țesături românești*. Mai mulți oameni vrednici, precum și Reuniunea femeilor române din comitatul Hunedoarii au contribuit cu bani, ca să se poată împărți și câteva premii de încurajare. Au fost premiate țărancele *Victoria Radu*, *Maria Anghel*, *Ana Radu*, *Maria Diniș*, *Sofia Savu*, *Floarea Popa* și *Ana Savu*.

Am fost dat și noi știrea, că un țăran a fost rănit de moarte în ziua acestei adunări, când s'a apropiat de un treasc. După cum aflăm, el n'a murit, căci rana n'a fost așa de grozavă. Întâmplarea aceasta dovedește de nou, ce rău fac Românii noștri, că nu raportează *numai decât* foilor naționale întâmplările din satele noastre.

Despărțământul Tinca (Bihor) a ținut a treia conferință populară în comuna Ucuriș, la care au luat parte d-nii *Dr. Andrei Ilie*, directorul despărțământului, *Dr. Aurel Pinția*, *Romul Barbu*, *Ioan Pop*, *Teodor Ristin*, *Eugen Sibian*, preoții *G. Ilie* și *V. Lencuța* și popor din Ucuriș, Olcea și Călacea. După sfânta slujbă făcută de părintele *A. Popovici* și cântând foarte frumos corul condus de harnicul învățător din Ucuriș, dl *Ioan Boțoc*, dl *Dr. Ilie* vorbește despre *Asociațiune*, dl *R. Barbu* despre urmările rele ale naravurilor rele, cum e mai ales *beția*, iar dl *Sibian* despre *munecă*, *hărnicie* și *crutare*. Toți trei conferențiarilor au vorbit pe înțelesul poporului, care va și profita din sfaturile date. S'au înscris apoi mai mulți membri.

Ce scriu alte gazete?

„Gazeta Transilvaniei“ (Brasov). *Despre episcopia maghiară*. O urmare a nesocotitului act dela Roma ar fi să se pornească o puternică agitație, ca *toti credincioșii gr.-cat. români încorporați nouii episcopii, toți până la unul, să treacă la biserica greco-orientală*. Vor fi multe și mari piedecile, cari li se vor pune în cale, dar neamul întreg trebuie să le sară în ajutor și nici o jertfă să nu fie prea scumpă. Nu e vorba aici de prozelitism (propagandă pentru a trece dela o biserică la

alta), nu, ferească Dumnezeu! Nebun și nevrednic ar fi acela, care în zile de așa grea încercare ar cuteză să pescuească în turbure. Cu bula Papei, înființarea bisericii gr.-cat. maghiare a încetat să mai fie o problemă confesională — ea a devenit problemă națională... Și dacă mâne poi-mâne *vă veni și vremea înfăptuirii bisericii greco-orientale maghiare* — cu aceeași liniște sufletească, cu aceeași râvnă pentru binele neamului nostru vom ridica steagul și vom lucra, ca *mai bine decât Românii cinstiți să intre în episcopia greco-orientală maghiară, mai bine să treacă la biserica gr.-cat. românească*.

Cinstiții arhieriei ai bisericii greco-orientale au deci să-și trimită astăzi pe cei mai destoinici și mai inimoși bărbați ai bisericii lor în părțile primejdiate, ca prin ei cu sfântă putere să ridice făclia dragostei de neam întru apărarea fără de interes a averii noastre naționale, vor trimite tot astfel și arhieriei gr.-catolice oamenii lor cei mai destoinici, ca prin ei să zădărnicească ceea ce, trecându-se preste voința lor, Roma (papa) voeste să înfăptuească: jertfirea noastră statului național maghiar.

Știri politice din străinătate

Razboiul italo-turc. Cea mai nouă întâmplare din războiul acesta așa de sărac în lupte mai mari a fost încercarea nouă a Italianilor de-a pătrunde cu câteva torpiloare (corăbii mici, lungi, cari aruncă gloanțe numite torpiloare pe sub apă) prin strămoșia *Dardanelelor*. Fiind noapte, torpiloarele italiene au isbutit să se apropie de flota turcească ascunsă în *Dardanele*. Cu ajutorul unor reflectoare (lumini uriașe electrice), torpiloarele italiene au fost oblicite și în curând se revărsă asupra lor o ploaie de gloanțe din forturile (cetațile) turcești dela mal. Italianii s'au retras, perzând, după cum spun Turcii, două torpiloare, cari s'au scufundat. Italianii spun, că cele două torpiloare n'au suferit stricăciuni mari.

Îndata după atacul acesta s'a svonit, că guvernul turcesc vrea să închida de nou *Dardanelele*, oprind adevărat și trecerea vaporălor de comerț. Aceasta ar fi fost o pagubă mare pentru negoțul României, Rusiei și Bulgariei, cari își trimit marfurile — mai ales bucate — prin *Marea-Neagră*

și *Dardanele*. În rândul trecut, când s'au închis *Dardanelele*, negustorii din cele trei țări au avut o pagubă de aproape șapte sute de milioane. De data aceasta guvernul turcesc s'a mulțumit să strâmteze *Dardanelele* și mai mult, așezând și de o parte și de alta o mulțime de mine, cari explodează îndatăce sunt atinse de ceva.

În *Tripolitania Turcii* au bombardat orașul *Derna*, ocupat de Italiani, silindu-i pe aceștia să li-l lase lor. Știri mai nouă spun, că *Enver-bei*, viteazul comandant al trupelor turco-arabe, are de-ale mâncării din destul și nu e adevărat, că trupele ar fi amenințate de foamete. În luna aceasta au sosit în *tabăra* lui o mie de cămile încărcate cu de-ale mâncării, cu arme și cu gloanțe.

Turcia. Imperiul turcesc trece acum prin mari incurcături lăuntrice. După cum am spus și în numărul trecut, o mulțime de ofițeri și soldați din *Macedonia* au părăsit căzărnițele și s'au retras în munți, de unde au cerut schimbarea guvernului compus din oameni de-ai partidului june-turc. Mulți s'au întovărășit — fiind o parte din ei tot *Albanezi* — cu *Albanezii* răsculați amenințând, că vor pleca împotriva *Constantinopolului*. Într'aceea numărul *Albanezilor* răsculați crește mereu, așa că au pătruns în orașul *Priștina*, unde în lupta dintre *Albanezi* și soldații turci au căzut sute de morți de amândouă părțile. Răzvrățiții *albanezi* și *turci* amenință chiar pe *Sultan* cu detronarea. Față cu aceasta primejdie mare, guvernul turc a fost schimbat, numindu-se în locul lui altul compus din oameni, cari nu atârnă de *Junii-turci*. Ministru de externe a fost numit un creștin, alt ministru e *albanez*. Consiliul de ministri a hotărât numai decât încetarea atacurilor militare împotriva *Albanezilor* și trimiterea unei comisii la fața locului, care să cercce a îmbună pe *Albanezi*, făgăduindu-le în numele guvernului împlinirea dorințelor lor. În fruntea acestei comisii a fost numit senatorul *albanez Rediș-Akif-Pașa*.

Atârnă acum dela *tăria* și înțelepciunea guvernului, ca să împace pe *Albanezi*, împlinindu-le *cererile lor naționale*. Căci a trecut vremea, ca o națiune să mai poată fi sugrumată, fie asta în *Turcia* sau *Ungaria*.

nu mai trebuie s'o privești altfel decât ca pe o prietena, ca pe o rudă. Nu hrăni vre-o nădejde vinovată, *Maria* este hotărâtă să-și păstreze credința ca tră șot.

Sunt incredințat că avem în fața noastră un *Cavaler* plin de cinste și că nu te vei încerca s'o întorci dela calea datoriei; încercarea ar fi zadarnică și ar putea numai să tulbure liniștea viitorului ei. Dacă o iubești cum se cuvine să fie iubită, trebuie ca cinstea ei și bunul ei nume să-ți fie mai scumpe decât orice în lume.

— Dar ei, întrebă *Ștefan*, nu i-a mai rămas nimic din dragostea ce a avut-o odată pentru mine?

— Ea, înainte de toate este roaba datoriei, răspunse călugărul, și datorita poroncindu-i să nu cunoască altă dragoste decât cea a soțului, știu bine că va izgoni din inima ei, fără milă, orice altă simțire. Te rog, dacă ții la numele ei, să nu scapi nici un cuvânt ce ar putea să dea a înțelege altora că o cunoști de mai de mult. Dar văd că ești foarte tulburat și că-ți tre-

buie acuma odihna numai decât. Te las să te liniștești și voi trimite pe *Ambrosie* ca să stea cu *Dumneata*, și cu aceste cuvinte, *Anselm* ieși, lăsând pe *Ștefan* în prada unui iad întreg de chinuri.

A doua zi, după amiază, *Cavalerul Ulrich* se află la *bolnav* și pentru a-l scoate din mâhnirea în care îl vedeă cufundat, îi povestește niște fapte războinice, când *Anselm* se arată la ușa și zise lui *Ștefan*:

— Stăpâna noastră, care te-a căutat cu atâta îngrijire pe când erai fără cunoștință, dorește să se incredințeze prin sine de calea ce-ai făcut-o spre bine și să-ți arăte recunoștința ei pentru vitejia cu care ai apărât-o.

Și călugărul dându-se la o parte, *Maria* intră în odaie.

Era albă ca varul și cuprinsă de un tremur ce abia îl putea stăpâni, dar frumuseța îi era uimitoare.

Nici naltă, nici mică, era de o făptură fără greș dela creștet până la picioarele mici și înguste. Părul bogat eră auriu,

ochii negri, mari, luminoși și plini de bunătate, genele lungi și sprincenele bogate, negre și ele, sub o frunte albă și senină; nasul era drept, gura mică. Purta o rochie de lână albă, cu corsajul (partea dela brâu în sus a rochiei) lung și cu mânecile, largi între umăr și cot, strânse pe braț dela cot în jos; împrejurul mijlocului mlădios purta un colan (brâu) de fir. Înaintă încet înspre patul lui *Ștefan* care se schimbase și el la față și o privea înmărmurit.

— Imi pare bine că văd pe apărătorul meu apropiindu-se răpede de însănătoșare, zise ea nemțește, și glasul-i cam surd tremura. Pot în sfârșit să-i aduc mulțumirile mele pentru cavaleriasca lui purtare, și tinse mâna lui *Ștefan*.

Dar *Ștefan* era atât de tulburat, încât numai după o bucată de vreme se gândi să iee mâna întinsă și să o sărute fără a putea scoate nici un cuvânt. *Maria* se așeză pe un scaun lângă patul *bolnavului*: ar fi vrut să vorbească dar cuvintele nu-i ieșeau din gură. *Ștefan*, în

Literatură și știință

Plânsu-m'am

Plânsu-m'am vânturilor,
De dorul părinților;
Și ele m'au mângăiat
Cu un șuier și oftat.

Plânsu-m'am și norilor,
De dorul surorilor;
Ei de jelea mea s'au strâns
Și cu lacrimi au plâns.

Plânsu-m'am pădurilor,
De dorul frătinilor;
Ele frunza și-au mișcat
Și se plâng m'au învățat.

Și m'am plâns oamenilor
Pentru dorul tuturor;
Dar ei au râs cu plăcere,
— Eu am stat mut de durere!

Petru O. Orlățanu.

Rugăciunea Băsarăbenilor.

Românii băsarăbeni, cari au venit de s'au așezat în București, au înființat o societate cu scop de-a se cunoaște între ei, de-a se întări în dragostea pentru limba lor și de-a încuraja pe cei din Basarabia în lupta sfântă pentru păstrarea limbei și obiceiurilor naționale românești. Societatea aceasta e mai veche, dar puțin s'a știut despre ea chiar în București.

La războiul ruso-japonez au luat parte și regimentele din Basarabia. În luptele din Mangiuria au căzut atunci 14 mii de Moldoveni (Români băsarăbeni). Cei din București au făcut atunci o rugăciune, pe care o publică acum o gazetă bucureșteană. Rugăciunea e alcătuită după texte (vorbe) din Sfânta Scriptură și ea se poartă nu numai pentru frații asupriți dintre Prut și Nistru, ci și pentru noi.

Iată rugăciunea:

— Doamne al puterilor, Dumnezeul părinților noștri, caută cu milă spre noi din cerul cel sfânt al tău și ascultă smerita rugă noastră, cari ca și vechiul Israel la râul Vavilonului stăm și plângem aducându-ne aminte de Sionul strămoșesc.

Că doară tu Doamne: via din Egipt ai mutat-o, gonit-ai neamurile și ai răsă-

sfârșit, își reveni în fire.

— Mie mi să cade, milostivă Doamnă, zise el, să-ți mulțumesc pentru îngrijirea cu care m'ai căutat și căreia, o știu dela Părintele Anselm, îi dătoresc viața; eu trebuie să-ți rămân veșnic recunoscător.

Vorbele lor urmară, mărginindu-se de de o parte și de alta la cuvinte de curtenie, dar cât de departe erau mințile vorbitorilor de vorbele rostite de buzele lor! Ele călătoreau departe, spre un colnic de deal la fundul Tutovei, unde doi tineri nepăsători schimbau odinioară, sub umbra unui stejar bătrân, jurăminte de vecinică iubire și nevinovate desmierdări!

După un cias, Maria se sculă și luându-și ziua bună dela Ștefan, ieși din odaie vestindu-l că de acum înainte va veni să-l vadă în fiecare zi.

Se țină de cuvânt, în fiecare zi după amiazi venea în odaia lui pe când se aflau într'nsa Cavalerul Ulrich și Părintele An-

selm și luă loc lângă patul rănitului, dar vorbele ce le schimbau erau aproape aceleași, curtene dar reci. Și Ștefan se întrebă adesea, dacă bucuria de a o vedea și de a privi fața ei dulce și frumoasă, nu era covârșită de mâhnirea pricinuită de asemenea ce o făcea între amintirile de odinioară cu desnădăjduirea de azi.

Inșă: turburatu-s'au neamurile, plecatu-s'au împărățiile, dat-a glasul său cel prea înalt, clătitu-s'a pământul. (Psalm. 45, 6).

Atunci s'a surpat gardul viei Tale și ai îngăduit de a stricat-o pe ea vierul din pădure și porcul sălbatec a păscut-o pe ea. (Psalm. 79, 9—14).

Venit-au neamurile întru moștenirea ta, spurcat-au sfânta Biserica Ta. (Psalm. 78, 1).

Și Doamne, nu cu sabia lor, ceice ne-au robii pe noi ne-au moștenit pământul nostru, via sădită și răsădită de tine (Psalm. 43, 4), ci au chinuit nedreptatea, zămislit-au durere și au născut fără-de-lege. (Psalm. 7, 15).

Adu-ți aminte Doamne, ce s'a făcut nouă, privește și vezi că moștenirea noastră s'a mutat la cei străini, casele noastre la cei din afară. (Plângerea lui Ieremia 5, 1—2).

Pus-au stărvurile robilor Tăi mâncare paserilor cerului, — trupurile celor cuvioși ai tăi fiarelor pământului; — vărsat-au sângele lor ca apa și nu era cine să-i îngroape. (Psalm. 78, 2—4).

Făcutu-s'au lacrimile noastre pâne ziua și noaptea, că s'a plecat în țărână sufletul nostru. Lipitu-s'au de pământ pântecetele noastre. (Psalm. 79, 6). Că ceice ne-au robii pe noi, ne-au săturat de amarăciune, îmbătatu-ne-au de fier și au scos cu număr dinții noștri, hrănitu-ne-au cu cenușe. (Plângerea lui Ieremia 2, 11).

Ostenit-am întru suspinul nostru, spălat-am în toate nopțile patul nostru, cu lacrimile noastre așternutul nostru l'am udat. (Psalm. 6, 7).

Sfârșitu-s'au în lacrimi ochii noștri, — turburatu-s'a inima noastră; — vărsatu-s'a în pământ viața noastră pentru zdrobirea fetei poporului nostru, când mureau fără de număr cei tari ai noștri, (Plângerea lui Ieremia 2, 11), duși departe în țări necunoscute și puși în fața tunctului, ca niște oi spre junghiere și ca niște miei, cari nu-și deschid gura în potriiva celor ce-i junghiau pe ei. (Isaia 53, 7).

Hrăni-ne-vei pe noi cu pâne de la-

selm și luă loc lângă patul rănitului, dar vorbele ce le schimbau erau aproape aceleași, curtene dar reci. Și Ștefan se întrebă adesea, dacă bucuria de a o vedea și de a privi fața ei dulce și frumoasă, nu era covârșită de mâhnirea pricinuită de asemenea ce o făcea între amintirile de odinioară cu desnădăjduirea de azi.

Cavalerul Ulrich și Părintele Anselm își dădeau toată silința, ca să scurteze pentru rănit lungimea zilei. Anselm, mai ales, izbutea adesea să depărteze gândurile care-l chinuiau, povestindu-i întâmplările vieții sale. Ștefan și cu Ulrich ascultau ceasuri întregi, luptele, la care luase parte și călătoriile, ce le făcuse în țări departate, căci, în tinerețe, călugărul, urmașul unui neam mare din Saxonia, fusese un cavaler frumos și vestit prin vitejie, și părăsise lumea în urma unei dragoste nenorocite. (Va urma).

lacrimi și ne vei adăpa pe noi cu lacrimi întru măsură? (Psalm. 41, 4, 27, 43).

Că iată: — ceice ne-au smuls pe noi dela sânul maicei noastre, ne-au pus mai jos decât toate neamurile pământului și ne silesc pe noi să cântăm cântarea ta în graiul lor. Socotiți suntem cu cei fără lege, dacă și numai în taină îndrăznim să te laudăm în graiul părinților noștri. Cum vom cânta cântarea Domnului în grai străin ca într'un pământ străin și cum să ne lepădăm de limba părinților noștri?..... (Psalm). 136, 4)

În altă limbă vom cânta
Când noi limba ne-om uita,
Când va crește grâu'n tindă
Și-a ajunge până 'n grindă.
Atunci... dar nici atunci!!!

De te vom uita, o dulce graț românesc, uitată să fie dreapta noastră: — să se lipească limba noastră de grumazul nostru: — ca muți să rămânem în veacul veacului... ocară și răs vecinilor noștri!! (Psalm. 136, 5—6).

Așa a tot puternice Doamne, Te rugăm ferbinte, caută cu părinteasca dragoste din cer și vezi și cercetează via aceasta și o întregește pe ea așa precum voia Ta cea sfântă a răsădit-o dintru întâi, Amin. (Psalm. 79, 15, 16).

Holdă legănată 'n vânt.

Holdă legănată 'n vânt,
Scăldată în soare,
Să te calce la pământ,
Vin secerătoare.

Ți-or cuprinde mijlocul,
Fete frumoșele.
— Cum ți-aș lua eu locul
Să-mi petrec cu ele.

Stăi holdă la secerat,
Grâu și tu săcară,
Ca mândra la sărutat,
Cum a stat asară.

Stăi și-ascultă inima:
Pe mine mă chiamă?
Sau doar pe altcineva.
Bagă bine samă!

Dacă mă chiamă pe mine,
Tu holdă mărunță,
Să știi, la iarna ce vine
Voiu juca la nuntă!

Spic de aur.

Spic de aur, — cap plecat,
Fii cu voia bună,
Că de seară vii în sat,
Impletit cunună.

Fecior chipeș te-a purta
Cu fală în mână.
Și fetele ți-or cânta:
„Stăpână, stăpână!”

Cină mare sub frăgar
Va fi pentru tine,
Iar hoțul de lăutar
Dacă și el vine...

... Va fi un cântec și-un joc
Cum n'a fost vre-odată.
Luna s'a oprî pe loc
Și-a privi mirată.

Iar stelele vor șopti,
Ele între ele,
Despre cum știu eu iubi
Ochii mândrei mele.

Spic de aur — grâu curat,
Impletit cunună,
Pentru tine e în sat
Astăzi, voie bună!

Petru O. Orlățanu.

Caș a înviat!

Un Țigan a mers odată,
Tocma 'n ziua Invierii,
La Român ca săi cinstească
Sfânta zi a sărbătorii.

Era cam flămând cioroiul,
Că voind să între 'n casă,
I-să 'nfundă 'n gură graiul,
Când zări un caș pe masă.

Cască gura și nu poate,
Ca să zică vr'un cuvânt,
Nu putea să gratuleze,
La Român de prasnici sfânt.

Iar de grabă cum stă'n ușe,
Se uită la caș holbat,
Nici nu vine, nici se duce,
Strigă: *Caș a înviat!*

Maria din Ocna.

Atacuri de hoți în Rusia.

— Hoți îndrăzneți atacă tramvaiele în stradă. —

Acum câteva săptămâni am scris despre hoțiile, ce le fac o seamă de oameni prăpădiți în Franța. Că în Rusia încă se întâmplă hoții, n'ar trebui deci să ne mai mire așa tare. Numai cât aci sunt și mai multe și mai îndrăznețe.

În Franța hoții se recrutează mai cu seamă din rândul anarhiștilor, pe când în Rusia ceice fac diferite tâlhării sunt oameni dintre aceia, cari acum câțiva ani au fost pus la cale revoluția din Rusia. Aceștia mai înainte se numiau „teroriști“ și fă-

ceau furături, pentru ca să adune bani pentru fondul secret al revoluționarilor.

Acum au început a face furturi și jafuri în ziua mare, fără a se mai teme mult de poliție sau ceva. Atacă funcționarii dela bănci cu bani, sar cu revolverul asupra oamenilor pe stradă sau cătră polițiști. Pe urmă fug cu ce-au putut lua, fără a li-se putea da de urmă, decât foarte rar.

Icoana noastră de sus ne arată un astfel de atac asupra unui tramvai, ce leagă orașul rusesc Lodz cu un alt orașel

din apropiere numit Pabjanica. Într'o seară din săptămânile trecute deodată tramvaiul a fost oprit în loc de 5 hoți, ce aveau larve pe obraz. Numai decât au pus asupra conducătorului tramvaiului și a doi pasageri, cari au murit pe loc, iar unii au fost răniți. Ceialți de frică s'au lăsat bucuroși ca să fie jefuiți, numai să scape cu viața. Astfel hoților le-a căzut în mână la 1000 de ruble, când apoi s'au făcut nevăzuți, fără a le putea da cineva de urmă.

Poezii populare.

Din Mărginime.

9.

Rujiță de pe rozor
Nu mă blăstăma să mor,
Că nu ti-am rupt florile
Nici mărgăritarele.
Auzi valea cum răsună,
Eu cu mândra n'o duc bună.

La fântâna banului
Firul măgheranului
Cine l'o fi sămănat?
Da noi când ne-am împăcat!
Auzi cum răsună valea
Și mândra mea-mi ține calea.

10.

De-ai fi lună vorbitoare
Precum ești de călătoare,
Eu te-aș întreba să-mi spui
Nu i-ai văzut umbra lui?
— „Poate că l'oi fi văzut,
Da eu nu l'am cunoscut“.

Lesne-i lună de-a-l cunoaște,
Că-i cu țohoarcă 'mbrăcat
Și cu opinci încălțat,
Poartă căciulă de miel,
Nu-i în sat voinic ca el.

11.

Prin pădure duce-m'ași,
Frunză verde rupere-a-și,
Pe genunchi frunză mi-aș pune
Și mi-aș trage cu cărbune
Slove negre, slove grele,
Potopul inimei mele.

12.

Potec verde prin pădure
Tivit cu boabe de mure
Și cu tufe de alune,
Mergi pe el și nu te spune.
Dar cărarea de pe plai
Te-arată ce gânduri ai.

13.

Pământul de mi-s'ar face
Mare de cerneală neagră,
Și cerul hârtie albă,
Stelele condeiele,
Și luua un calamăr,
Iar soarele diecel, —
N'ar putea scrie nici el
Ce-i binele din fetie
Și dragostea din junie.

14.

Foaie verde lemn foios
De și-ar fi lăsat Christos
Să ia frumos pe frumos.
Da și-o lăsat duhul sfânt
Să umble frunza prin vânt,
Să ia frumos pe urât
Să trăiască nădușit.

15.

Mândră cu ochii tăi dragi
De pe uliță mă tragi
Și 'n curte la voi mă bagi.
Mândră cu ochii tăi dulci
De pe unde-oi fi m'apuci
Și 'n casă la voi mă duci.

16.

Câte flori în jurul meu
Toate mă vorbesc de rău,
Numai floarea soarelui
Stă la poarta raiului, —
Deschide sufletului.

17.

Tu neghină neagră
Cât îmi ești de dragă,
Vină după mine

Că vei trăi bine.
— „Decât după tine
Mai bine m'oi face
Pasăre măiastră
La domni în fereastră“.
— „Fă-te dragă, fă-te,
Că și eu m'oi face
Mândru păsărar,
Pasări voi căuta
Și te voi fura“.
Decât după tine
Mai bine m'oi face
Răchită 'nflorită
In păduri oprită.
„Fă-te mândro, fă-te,
Că și eu m'oi face
Aspru toporaș,
In crâng voi intra
Și te voiu tăia“.

Marla Cunțan.

Știrile Săptămânii.

Sibiu, 1 August n.

Vlaicu a zburat la Hațeg

În Dumineca trecută, având aceeaș isbândă ca și la Arad și Lugoj. În dimineața zilei lumea românească — domni și țărani — din jurul Hațegului porniseră cu toții spre oraș. Deși începuse a bate vântul, Vlaicu totuși s'a hotărât să zboare, pentru ca astfel să-l vadă cele preste vr'o 5000 de oameni, ce s'au fost strâns pe câmpul de zbor.

Indrăznețul nostru aviator s'a ridicat la o înălțime de 200 metri, zburând ca o pasere măiastră preste 20 de minute. Când s'a dat jos, Vlaicu a fost aplaudat grozav de mulțime, care l'a ridicat și l'a purtat pe umeri.

Vlaicu zboară și la Orăștie

Duminecă acum în 4 August st. n., la 4 oare după amiază. Suntem siguri, că Românii noștri din jurul Orăștiei vor alerga cu mic și mare, ca să vadă pe fiul satului Binținți, ce se află aproape de Orăștie. Zborul acesta al lui Vlaicu se întâmplă între oamenii, unde el și-a petrecut cei dintâi ani ai vieții, acolo unde și-a făurit gândurile și planurile, cari azi aduc cinste neamului românesc. De aceea, cu toții la Orăștie, frați Români din acele părți!

După cum se vestește, Vlaicu a mers în zbor dela Hațeg la Orăștie, în timp de o jumătate de oră.

Promovarea dlui Dr. Căndea. Părintele protopop Ioan Căndea a avut o bucurie mare prin faptul, că fiul Sfinției sale a fost promovat (înaintat) doctor în teologie sub auspiciile Impăratului. Când un student a dat dovadă de o deosebită minte și hărnicie, Impăratul îi dăruiește un inel cu diamante, care i se dă în mod sărbătoresc. La promovarea aceasta întâmplată la facultatea teologică a Universității din Cernăuți a fost de față ca reprezentant al Impăratului însuși contele de Meran, președintele Bucovinei.

Cinstea făcută Ardeleanului nostru se reșfrânge asupra noastră a tuturor. Felicitându-l, îi dorim putere de voință, ca frumoasele lui daruri să le pună în slujba neamului nostru.

Sfințire de biserică. Invitare la *actul sfințirii bisericii gr-or. din Miheșul de Câmpie* (protopresbiteratul Turdei), ce se va săvârși prin mandatorul Înalt Prea-

Sfințitului Domn Arhiepiscop și Mitropolit *Dr. Eusebiu R. Roșca*, protosincol și director seminarial, în 29 Iulie v. (11 August n.) 1912 la oarele 8 a. m. După sfințire la oara 1 p. m. se va da banchet, coverta 5 cor., iar seara concert din partea corului din Agârbiciu, conform programei următoare: 1. Lăudați, cor mixt de G. Dima. 2. a) Cântec de seară, cor bărb. de N. Popoviciu. b) Coasa, cor mixt de I. Vidu. 3. Negruța, cor mixt cu solo de I. Vidu. 4. Dorul meu, cor mixt de I. Mureșian. Zisa bade, cor mixt de I. Mureșian. 5. Dorul ardeleanului, cor bărb. de A. Popoviciu. 6. Resunet dela Crișana, cor mixt, solo de I. Vidu. 7. Doina, cor bărb. cu solo de T. Popoviciu. 8. Resunetul Ardealului, cor mixt cu solo de I. Vidu. După concert urmează joc.

Convocări. Membrii despărțământului „Aiud—Teiuș“ al Asociațiunii, precum și toți sprijinatorii acestei instituții să convoacă prin aceasta la *adunarea generală* ce se va ținea Duminecă în 11 August st. n. la oarele 3 d. a. în pavilionul ridicat în curtea dlui M. Radu din Tâmpăhaza (Tompăhaza). Program: 1. Deschiderea adunării. 2. Raportul secretarului și a cassarului despărțământului. 3. Alegerea comisiunilor pentru cenzurarea rapoartelor și înscrierea de membri noi. 4. Eventuale disertații, ce trebuie însinuate vice-prezidentului despărțământului. 5. Alegerea directorului și întregirea comitetului. 6. Eventuale propuneri. 7. Inchiderea adunării. Aiud la 25 Iulie 1912. *Dr. Emil Pogăvice*-prezident. *Nicolae Marcu*, secretar.

— Onorații membri ai despărțământului XV Mociu al „Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român“, precum și toți sprijinatorii culturii românești din acestea părți sunt invitați la *adunarea generală* ce se va ținea în 11 August n. la oarele 4 d. a. în biserica gr-or. română din Mociu cu următorul program: 1. Deschiderea adunării. 2. Raportul secretarului. 3. Raportul cassarului. 4. Alegerea alor 2 comisiuni, pentru cenzurarea rapoartelor de mai sus și înscrierea de membri. 5. Disertațiune. 6. Rapoartele comisiunilor. 7. Alegerea alor 2 delegați pentru adunarea generală ținută în Sibiu. 8. Propuneri diverse. 9. Inchiderea adunării. *Basilii Hopârtean*, directorul despărțământului. *Oct. Florian*, secretar.

Caz de moarte. *Dr. Ioan Șenchea*, avocat, în numele său, al soției sale născ. *Luiza Boer*, al fiilor săi *Aurel*, *Veturia* și *Ionel*, al fraților săi *Nicolae* și *Ana măr. Țipeiu* și al numeroșilor nepoți, cu inima frântă de durere anunță tuturor rudeniilor și cunoscuților, că iubitul lor tată, socru și moș *Ioan Șenchea*, proprietar, după scurte și grele suferințe, fiind împărțit cu sft. Taine, și-a dat nobilul său suflet în mâinile Creatorului, Sâmbătă, în 27 Iulie st. n. a. c., la oarele 11 noaptea, în etate de 80 ani.

Rămășițele pământești ale scumpului nostru defunct s'au așezat spre vecinica odihnă Luni, în 29 Iulie n. a. c. la oarele 3 și jumătate în cimiterul gr-or. din loc. *Făgăraș*, în 28 Iulie st. n. 1912. — Fie-i țărâna ușoară și memoria binecuvântată!

Emulare de fotbal. Societățile sportive din *Murăș-Oșorheiu* și *Sibiu* aranjază Duminecă, în 4 August n. la 5 oare d. a. pe locul de joc dela „*Trei stejari*“ din Sibiu, o *emulare de fotbal*.

Fundațiune. D-na preteasă văduvă *Ana Blidariu* din Prilipeți (Bănat) a făcut o fundațiune de 1000 cor. și 3 jugăre de pământ pe sama bisericii din aceasta comună. Vrednica preteasă a mai făcut daruri frumoase și bisericilor din Valea-Bolvașnița și din Iablașița.

Cel dintâiu ofițer român în armata turcească. Nu de mult a fost numit sublocotenent de artilerie în armata turcească primul Român, dl Traian Mașu, de loc din Veles (Cöprülü) în Macedonia. Dl Mașu a terminat școala militară din Constantinopole și e în garnizoana din Salonic. Și la mai mare și cât mai mulți Români dintre frații din Macedonia în viteaza armată turcească!

Sectă religioasă la Sași. Nici biserica săsească n'a rămas cruțată de desbinare. În satele săsești din comitatul Brașovului s'au rupt mulți credincioși dela biserica lor luterană și au format comunități bisericesti nouă, ai căror credincioși se numesc *evangelisti*. Preotul săsesc din Ghimbav a cerut ajutorul ministrului de interne împotriva agitațiunii acestor sectari, dar cererea i-a fost respinsă.

Impotriva beției. Ministrul de războiu al României a dat ordin comandanților corpurilor de trupă să introducă în școala, ce se face cu soldații, *invățământul antialcoolic* (impotriva beuturii). Lucrul e de mare însemnătate, pentru că soldatul poate fi viguros, vioiu, sprinten și rezistent (impotriva oboselilor) numai dacă se ferește mai ales de otrava rachiului. Deprinși astfel din cazarmă, el va lupta contra beției și după ce va merge acasă în sat.

Un pretor condamnat. Înainte cu câteva luni am fost dat și noi știrea, că pretorul Körösy Albert din Reghinul săsesc, vrând să bea singur într-o cafenea, a arestat pe candidatul de avocat Dr. Szántho, pentru că acesta n'a vrut să plece din cafenea. Ba pe urmă l-a și bătut. Pentru fapta aceasta a fost condamnat la o amendă de 1500 coroane. Szánto nu s'a mulțumit cu pedepsa aceasta și a făcut apel pentru mărirea ei.

Cheltuielile voluntarilor Voluntarii (ceice slujesc în armată numai un an), cari își fac serviciul pe cheltueala lor proprie, nu-și vor mai putea cumpăra cele trebuincioase de unde vreau, ci tot dela erarul militar. Dela 1 Octomvrie 1912 începând, fiecare voluntar va trebui să plătească pentru mâncare 330 cor., pentru îmbrăcăminte 121 cor., pentru raniță ș. a. 16 cor., pentru pușcă 6 cor. La artilerie 661 cor., pentru cal 29 cor. Medicii, cari își fac anul de voluntariat, plătesc 66 cor. pe trimestru (3 luni).

Ciuma și holera. Pe un vapor din portul *Triest* s'au găsit doi marinari atinși de *ciumă*. Ei au fost duși la spital.

În comuna Mindszent din comitatul Ciongrad a murit lucrătorul Farkas. Intestinele (mațele) i-au fost trimise la Budapesta, să fie cercetate. Acolo s'a dovedit, că a murit de *holeră*. În Mindszent mai sunt și alți bolnavi de boala aceasta. Holera s'a ivit și în Rusia răsăriteană.

Nenorocire cu automobilul. În Tirol (provincie din Austria), un automobil s'a isbit de o stâncă așa de rău, încât doamna din el a rămas moartă pe loc, iar altă doamnă și doi domni au fost răniți rău.

Din America. O *furtună* îngrozitoare a dărâmat două orașe din statul Nevada, America-de-Nord. Dărâmurile au acopețit și strivit sute de oameni.

— În Virgia-de-răsărit (Statele-Unite) lucrătorii din minele de cărbuni s'au pus în *grevă*. Într-o încăerare cu poliștii, greviștii au atacat pe poliști cu bombe, aceștia au răspuns cu focuri de revolver, așa că a fost o luptă înverșunată. Din amândouă părțile au căzut vre-o 60 de morți și mulți răniți. Între cei omorâți e și comandantul poliștilor. După cât știm, în minele acestea nu lucrează Români.

— În Mexico (America-de-mijloc), vestit pentru revoluțiile lui cele multe, de mai multe luni sunt *răsvățiri* sălbatice, în care se omoară o mulțime de oameni nevinovați. Săptămâna trecută, 500 de revoluționari au atacat cu bombe de dinamită un tren, spărgând o mulțime de vagoane și omorând șaiszeci de călători. Bandiții au jefuit apoi pe toți călătorii și au fugit. Trupe trimise după ei au prins pe vre-o câțiva, cari au fost împușcați.

Patru lucrători trăzoiți. Săptămâna trecută, patru lucrători așezau sârme de telegraf în comuna Periş (nu departe de București). Venind fără veste o furtună cu trăznete, un fulger a căzut pe sârmele, pe cari le întindeau, și toți cei patru lucrători căzură morți la pământ.

Călători morți de foame. Germanii au obiceiul de-a călători cât mai mult, mai ales vara prin munți. De multe ori se urcă însă, fără conducător, care să cunoască potecile munților, în locuri prăpăstioase, unde se prăpădesc. Așa s'a întâmplat în Septembrie anul trecut, când un elev de gimnaziu și un notar s'au urcat pe muntele Hochkönig până într'un loc, de unde nu s'au mai putut rentoarce. Abia acum au fost aflate cadavrele lor. Din cercetările făcute s'a constatat, că ei au murit de foame.

Foc mare în Londra. Într-o librărie așezată într-o casă cu multe rânduri au izbucnit un foc. Flăcările au cuprins în curând toată casa. În rândul cel mai de sus era un atelier, unde lucrau 18 fete. Ele s'au văzut dintr'odată încunjurate de foc, scările, pe cari să coboare, arse. Pompierii le-au strigat să sară jos dela înălțime. Douăsprezece au sărit, dar 4 au murit pe loc, iar 6 s'au rănit. Preste tot s'au prăpădit în acest foc nouă din bietele fete.

O patrie pentru Jidani. Cei mai mulți Jidani — câteva milioane — se află în Rusia, unde e vai de ținuturile năpădite de ei. De aceea guvernele rusești, ca să scape pe creștini, pun Jidanilor fel și fel de pedeci, ba în multe ținuturi de-ale Rusiei nici nu-i lasă să se așeze. Aflând guvernul republican și dușman bisericii creștine din Portugalia, că Jidanii ar pleca poate din Rusia, i-a imbiat cu locuri și multe drepturi deosebite în Angola, o colonie portugheză în Africa. Rușilor le va părea bine, când se vor scăpa cel puțin de o parte din aceste lăcuste.

Ispravă de-a Țiganilor cortorari. Jandarmeria au găsit într-o clădire de paie din apropierea unei fabrici dela Töketerbeș (Ungaria), cadavrul unui muncitor. Cercetând, au aflat, că muncitorul fusese omorât și jefuit de niște cortorari. Șapte Țigani au fost prinși.

Mari vărsări de apă au fost în mai multe state din *America-de-Nord*, pricinuind pagube uriașe.

Vărsări de apă au fost și în *Moldova* unde râurile umflate de ploii au înecat câmpuri întregi de bucate.

Iară carne de vită bolnavă. În Saropatak (Ungaria) îi murise unui Ungur o vacă de boală de splină. El a ascuns boala și a vândut carnea. Dintre ceice au mâncat din carnea aceasta, s'au îmbolnăvit îndată 5 inși tot de boală de splină. Unul a și murit. Ungurul a fost arestat.

O înmormântare fără mort. În Zwickau (Bohemia—Austria) era să fie înmormântat un băiat de șapte ani. Când să lase sicriul în mormânt, li s'au părut din samă afară ușor. L-au desfăcut, și când colo ce să vezi? Sicriul era gol. L-au dus iară acasă și acolo au găsit cadavrul copilului, pe care uitaseră să-l pună în sicriu. Mare buimăceală!

Jidanul viteaz. Din temnița din Buzău a fugit într'una din nopțile trecute un vestit hoț de cai. Temnița era păzită de soldați. În noaptea aceea era de gardă soldatul jidan Herș Feldman. Când a văzut pe „tilheroiu“, i-a scăpat pușca din mână, așa că hoțul de cai a putut-o șterge fără nici o piedecă. Pagubă, că România primește în armata ei astfel de guznoaie și nu-i scutește pe toți Jidanii de armată.

Iară atentate în contra magazinelor militare de prav. În contra pulberăriei militare din *Brünn* (Moravia—Austria) s'a încercat un atentat, zădărniceț însă de sentinela, care a tras asupra răufăcătorilor. Aceștia au scăpat. Un alt atentat s'a încercat în contra pulberăriei de lângă *Vesprim* (Ungaria). Și aici au scăpat atentatorii.

Impotriva amestecului creștinilor cu Jidanii. În Cernăuți, capitala Bucovinei, sunt o mulțime de Jidani, așa că și școalele comunale nu mai seamănă a școale de creștini. Din fericire, majoritatea din consiliul comunal e încă creștină. Ea a hotărât, că dela toamnă încolo copiii de Jidan să fie deshiliniți de cei creștini.

Petrecerea mortului plătită. În satul Gomla (Germania) murise o văduvă. Ea n'a prea avut prietini, de aceea s'a temut, că n'o s'o petreacă nimeni la mormânt. Pentruca totuși să-i urmeze sicriul cineva a făcut până era în viață un testament, în care a hotărât, că fiecare om, care-i va urma sicriul, să primească după înmormântare 3 cor. 50 bani. S'a îngrijit apoi, ca hotărârea aceasta din testament să ajungă la cunoștința tuturor. Când a fost la înmormântare, mulți n'au vrut să creadă în testament, dar vre-o sută de Gomlăeni tot au petrecut-o. Aceștia au și căpătat fiecare cele 3 cor. 50 b., iar necredincioșii au rămas cu buzele umflate.

Tălharie. Negustorul jidan Klein din Arpașul-de-sus, venind dela cel de jos, a fost oprif de un om, care a oprif căruța în drum. Klein a scos un revolver și atunci omul a fugit. După cum spune, tălharul ar fi fost chiar Morărescu, tovarășul lui Budac. Noi nu credem, ca lui Morărescu să-i fi fost frică de Klein, nici că a fost fără arme. Dar știi, cum e de neam voinicos...

Prea mulți studenți în medicină. La facultatea de medicină din Viena s'au grămădit anul acesta așa de mulți studenți, încât nu mai aveau nici loc, nici profesorii nu-și puteau ține cum se cade prelegerile. Pentru aceea s'a hotărât, ca dela toamnă încolo să se mai primească numai un număr anumit.

La facultatea de medicină din Viena vin să învețe și studenți din America, Azia și Africa.

Săgeți otrăvite. Popoarele selbatice din Africa întrebunțază acum uneori și puști căpătate dela Europeni, dar cele cari trăiesc mai ales prin pădurile cele uriașe, unele cât 3—4 comitate întregi de mari, au rămas tot pe lângă armele lor cele vechi: măciucă, sulită și arc cu săgeți. Săgețile acestea sunt însă cu vârful otrăvit. Vârful săgeților e muiat în otravă stoarsă din plante veninoase. O otravă o scot dintr'o burueană numită aconitum, cu care înecă plămânii, încât și un elefant lovit cu o săgeată astfel otrăvită cade înecat la pământ. Tot așa pățește omul ori animalul rănit de o săgeată, al cărei vârf a fost uns cu otrava scoasă din beșica dela rădăcina dinților șerpilor veninoși. Sălbaticii din Africa cunosc și otrăvuri, cari ajunse în sânge prin rana produsă de o săgeată, își opresc inima de-a mai bate. Cea mai grozavă otravă întrebunțată de ei e făcută din otrăvuri de buruieni, de șerpi veninoși și din suc de cadavru (trup mort). Mai ales acesta din urmă omoară fără scăpare, după cum au pățit și medicii la noi, când au făcut o operație (tăierea unui corp mort) și otrava din cadavru a ajuns prin vre-o sgărietură cât de mică în sânge.

Otrăvurile, cari opresc răsufarea, se pot combate numai așa, dacă facem pe cel atins de ele să răsufle pe cale maiestrită (cu ajutorul unei mașini), până când otrava a trecut din sânge prin rărunchi în beșica udului.

O vrabie, care cântă ca alte paseri. Un francez a prins un pui de vrabie. Îndată ce vrabia a fost în stare să se nutrească singură, a pus-o într'o colivie, în care se mai aflau un scatin și doi sticleți. După câțva timp, vrabia își însușise miminat de bine cântul tovarășelor sale. Faptul n'ar fi de mirat, căci multe paseri pot imita cântecul altor paseri; dar vrabia a mai făcut și altă ispravă. Primăvara Francezul avea obiceiul să prindă greeri de câmp și să-i țină în mici colivii. Aceste colivii erau atârinate lângă acele ale pasărilor și surprinderea lui a fost mare când, după două zile, a auzit vrabia imitând țiritul greerilor!

Casă de sticlă sub apă. Un om bogat din Anglia, pe moșia căruia se află un lac mare, a pus să se sece lacul și în partea cea mai joasă a fundului lui a construit o casă cu trei odăi: o sală de fumat, o sufragerie și o sală de așteptare pentru servitori. Scheletul casei e de fer; podelile sunt de piatră, fundamentul e format din un strat gros de ciment, iar pereții și coperișul sunt de sticlă foarte groasă. Dela țarm până la casa de sticlă, duce pe sub apă, un coridor tot de sticlă. De-asupra apei se ridică o țevă prin care intră aerul. În zilele călduroase, șederea în casa aceasta de sticlă e nespuse de plăcută. Aerul e rece; nu se aude nici un șgomot și vezi peștii numeroși inotând împrejurul casei, atrași de lumina lămpilor electrice.

„FOAIA POPORULUI“

este

cea mai veche, mai bună și mai ieftină foaie pentru poporul nostru.

Cuprinsul ei, foarte bogat și variat, este anume întocmit pentru trebuințele țărânului român.

Numeri de probă se trimit la cerere ori-cui gratis.

Abonarea se poate face cu începutul fie-cărei luni și costă:

Pe un an întreg	4 cor. 40 bani
Pe o jumătate de an	2 „ 20 „
De acum până la Anul-nou	2 „ —
Pentru țările străine	11 „ anual

Lășiți deci „Foaia Poporului“ preste tot locul, ca astfel să o putem face și mai bună!

Abonații cei noi primesc în cinste și partea romanului „Cu paloșul“, care s'a tipărit până acum în foaie.

Obiceiuri chinezești. Chinezii au obiceiuri, cari ni se par toate pe dos. În China nu-și iau pălăria de pe cap, când salută. Când sunt la un ospăț și sunt îmbrăcați în haine de sărbătoare, oaspeții țin pălăria pe cap. Când povestește un Chinez despre moartea unei rudeni apropiate, trebuie să zimbească, pentruca celce-l ascultă să nu fie silit să-și rostească condoleanțele (părerea de rău pentru moartea rudeniei). Domnii cei mari din China nu umblă în trăsuri trase de cai sau în automobile, ci într'un fel de leagăne (lectică). Când întâlnește Chinezul un astfel de domn în lectică, nu-l salută, căci de l-ar salută, domnul ar trebui să se coboare din leagăn, ca să-i mulțumească. Dacă a făcut cineva o ispravă frumoasă, i-l face pe moșul său baron, chiar de e mort, iar pentru mamă-sa asază undeva la vedere o tablă de peatră, pe care e lăudată, că a dat fiului ei o creștere așa de bună. Femeile poartă cioareci, bărbații haine largi femecești. Dacă-i moare unui funcționar chinez un membru al familiei, el își părăsește slujba pe timp mai îndelungat.

Cum își arată popoarele jelea după morți. La noi Românii bărbatul umblă un timp anumit tot cu capul gol. La orașe leagă pe pălărie sau pe braț o frunză neagră, femeile se îmbracă în haine negre. Locuitorii din Australia se văpșesc cu culoare albă, cei de pe niște insule din apropierea Australiei se văpșesc cu roșu, Negrii din Africa de mijloc se văpșesc cu pământ galben. Chinezii și Japonezii, apoi locuitorii din India se îmbracă în haine albe. Turcii se îmbracă în haine albastre (vinete).

Câte scrisori se scriu într'un an?

După o statistică italiană, toate oficiile postale de pe pământ expediază (trimit) pe an 3300 milioane de scrisori (epistole), ceea ce face pe zi 9 milioane 41 de mii 96, pe oră 376 mii 712, pe minut 6278, pe secundă 104 scrisori. Dacă am avea toate scrisorile acestea la un loc, ele ar cântări 33 milioane de kg. Pământul are cu totul cam 1580 milioane de locuitori, așa că de unul abia se vin două scrisori. Nu trebuie însă uitat, că sunt sute de milioane de oameni, cari nu scriu în toată viața lor nici o scrisoare.

ECONOMIE

Creșterea pământului românesc.

Intr'unul din numerele trecute am amintit despre memorandumul făcut de contele Bethlen István, care se plânge, că în Ardeal pământul ajunge tot mai mult în mâinile Românilor. Gazetele de zi publică părți mai mari din acest memorandum, din care dăm și noi câteva amănunte.

În comitatul *Bistrița-Năsăud* abia de-au mai rămas pământ în mâinile ungurești. Numai în cercul Beșeneului (altundeva nici nu sunt Maghiari. *Red.*) mai e ceva, dar și aici în cinci ani s'au pierdut a patra parte.

În comitatul *Solnoc-Dobâca* au ajuns vre-o 12—13 mii de jugăre în mâinile Românilor. E vorba tot de moșii de câte 2—5 sute de jugăre.

În *Maramureș* încă au cumpărat Românii mult pământ.

În comitatul *Murăș-Turda* numai acum au început Românii să cumpere pământ. În *Erdő-Sângeorz* moșiile au ajuns în mâini românești.

Mai bine s'au purtat Românii în comitatul *Clujului*. Aici au câștigat Românii proprietăți în 35-te comitate, cumpărând 15,600 de jugăre în valoare de vre-o 6 milioane de coroane.

În comitatul *Turda-Arieș* și *Alba-de-Jos* Românii n'au cumpărat decât 5—6 la sută din proprietatea străină. Puțin! În comitatul *Târnavei-mici* 9 la sută.

În comitatul *Hunedoarei* au cumpărat Românii proprietăți maghiare, locuri de arătură și fâneațe, în schimb contele *Andrássy Sándor* a găsit Români ticăloși, cari i-au vândut întinderi mari de păduri românești.

În comitatele *Sibiu*, *Făgăraș* și *Brasov* nu sunt moșii ungurești.

După cum se vede, Bethlen s'a ocupat de comitatele, în cari sunt și Maghiari pe lângă Români. Se'nțelege, că pe el nu-l doare atât perderile, ce le-au avut țărânii maghiari, ci mai ales vinderea moșiilor dela o sută de jugăre în sus, cari erau proprietatea nemeșilor. Aceștia sunt cunoscuți ca oameni leneși, beutori, cărțași și vânători de femei, așa că s'au inglodat nebunește în datorii. Acum vine Bethlen și face larmă, cerând, ca statul să dea milioane acestor paraziți, ca să le scape moșiile dela vânzare, iar dacă totuși trebuie să le vândă, să le cumpere statul, plătindu-le indoit și întreit și împărțindu-le apoi la alți paraziți, cum a făcut în *Hunedoara*, *Bănat* și în comitatul *Clujului*.

Moșiile nemeșesti au fost odată toate românești, ca preste tot *Ardealul întreg*. Prin jaf și mișelie au ajuns în mâni de venetici. Dreptatea, care trebuie să biruie, ni le va aduce iară în mâinile noastre, dacă toți Românii vor avea destulă pricepere. Un lucru se știe acum: Cel mai vrednic sat românesc e acela, care se scapă măcar de veneticii pripășiți în el, cumpărându-le moșiile. La muncă cu toții!

Expoziția de vite în Sebeșul de sus.

Reuniunea română agricolă din Sibiu, care are 24 ani de muncă, închinată binei și înaintării economului român, a ținut până acum 20 expoziții de vite de prăsilă în tot atâtea comune din comitatul Sibiu. Scopul urmărit: de a îndemna pe economi să țină vite bune de fel bun de prăsilă; să le țină vitele cu hrană bună și în curățenie, să ajunge tot mai mult. Incă pentru anul de față, hotărându-se ținerea expoziției în Sebeșul de sus (lângă Avrig), apelul comitetului Reuniunii în această afacere a fost primit cu multă căldură, cu multă bucurie de conducătorii și de economii noștri din Sebeșul superior și din comunele învecinate.

În conferința fruntașilor, ținută sub conducerea notarului nostru Ieronim Motoc s-au luat următoarele hotărâri:

Expoziția să se țină în 8 Septembrie, neputându-se ține mai curând din cauză că vitele din comunele vecine sunt la pășune de munte; locul expoziției e „Prundul”, lângă Olt; la expoziție se primesc vitele locuitorilor din Sebeșul superior, Sebeșul inferior, Porcești, Racovița, Avrig și Bradu.

Cu facerea propagandei în scopul asigurării bunei reușite a expoziției au fost însărcinați d-nii Toma Doican, paroh, Iosif Stoica, inv. și Adam Micu, notar, toți din Sebeșul inferior, T. Dragomir, Nicolae Grecu, comerciant și Andreiu Gălea, inv. din Porcești; Valeriu Tâmban, paroh, Mihail Ogrecan, inv. dir. și Stefan Popovici, notar din Racovița; Ioan Căndea, protopop, Irimie Răduț, notar și V. Spârlea, inv. din Avrig. Incă pentru noi din Sebeșul superior, am luat cu toții și parohul Ioan Mateiu și învățătorul Popovici Mondoc și primarul Iosif Radu și notarul Ieronim Motoc angajamentul să lucrăm, să luminăm și să îndemnăm obștea la participare. Acest lucru, nu mă îndoiesc, îl vor face și conducătorii din comunele admise cu vitele la expoziție. Ne bucurăm, că Reuniunea a designat comuna noastră pentru expoziție, și va fi folosul obștei să participe cât mai mulți, dat fiind, că exponenții vor trage foloase și bănești și de cunoștințe despre ținerea vitelor, alegerea soiului și altele ce se țin de cultura vitelor.

„Dreptul Iov”

Știri economice.

O nouă întreprindere românească. Dl Constantin Băilă, agronom din Vale, a deschis în Sebeșul săsesc un *birou agricol*, care se ocupă cu cumpărări și vânzări de bucate, vite, lemne, locuri, mașini agricole ș. a. În Piața-mare a deschis și o prăvălie, unde vinde tot felul de produse agricole (semințe ș. a.) Recomandăm Românilor cu tot dinadinsul aceasta nouă întreprindere românească, căreia îi dorim izbândă deplină.

Prețul grâului se ține pretutindeni bine și nu se văd semne, ca să se ieftinească. Păziți-vă bucatele de cumpărători înșelători!

Monopolul vânzării grânelor. În toate țările, cari produc grâne, negoțul cel mare cu ele e în mâinile jidanilor, așa că țăranul, care le produce, nu are nici odată folosul, ce ar trebui să-l aibă. În Rusia,

guvernul se gândește acum să facă o lege, prin care să se introducă monopolul vânzării grânelor, adică statul să facă magazine mari, unde să adune grânele dela țărani și proprietari mari și el să le vândă. Prin aceasta poporul ar scăpa de sugătorii de sânge jidani și câștigul cel mare l-ar avea el. Se'nțelege, că toate gazetele jidane, în frunte cu „Pester Lloyd”, au început să țiepe în contra acestui proiect, care ar scăpa satele de paraziții jidani. Bine ar fi să se înfăptuească, nu numai în Rusia, dar și la noi și în România.

Monete de un fiorin rele. Vechii fiorini de argint vor fi retrași din comerț în curând, așa că ceice au, să caute să se scape mai curând de ei. Atragem însă atențiunea cetitorilor, că fiorinii găuriți se primesc numai în preț de 1 cor. 20 bani.

Cruțare. În Germania, cei mai buni depunători de bani cruțați sunt servitoarele. În anul 1906 au depus la bănci servitoarele din Baden (o țară din Germania de meazăi) preste un milion de mărci (o marcă o coroană și 20 bani) pe lângă cele depuse mai înainte. În Vürtenberga (altă țară tot acolo) aveau cele 30 de mii de servitoare depuneri în suma de 36 milioane 600 mii de mărci.

Târgul de oi în Sebeșul-săsesc va fi în 10, 11 și 12 August st. n. 1912.

Târgul de vară în Avrig se ține în următoarele zile. Târgul de vite în 12 August a. c. st. n. Târgul de mărfuri în 13 August a. c. st. n.

Petreceri.

Săliște. Tinerimea studiosă din Săliște își va ține obiceiuita *petrecere de vară* Duminecă în 4 August st. n. la „Ned”. Petrecerea se va continua seara în sala școalei. La cas de timp nefavorabil se va ține numai seara. Venitul curat e destinat fondului pentru ajutorarea studenților săraci din Săliște. Invitări speciale nu se fac.

Armeni. Inteligența română din Armeni invită la *Petrecerea de vară* ce o va aranja Duminecă în 4 August st. n. 1912 în edificiul școalei gr.-or. din loc. Inceputul la 7 oare și jumătate seara. Prețul de intrare: de persoană 1 cor., de familie 3 cor. Venitul curat e destinat în favorul fondului „Aurel Bratu”. Suprasolvirile marimonioase să cvitează pe cale publică. Ofertele sunt a se trimite pe adresa: Teodor Sârbu, inv. în Armeni (Örményszékes, u. p. Ladamos). Oaspeții sunt rugați a se îngriji de viptuale, iar de beuturi bune se îngrijește comitetul.

Dobra. Tinerimea studiosă română din Dobra și jur aranjează în 11 August st. n. 1912 *petrecere de vară* în pavilionul hotelului „La Husariu”. Prețul de intrare: de persoană 2 cor. Inceputul la 8 oare seara. Venitul curat se destinează „Asociațiunii” despărțământul Dobra. Muzica lui Ghiuț din Abrud.

Mociu. Tinerimea Academică română din Câmpie invită la *petrecerea de vară* ce o va aranja la 11 August st. n. 1912, în „Hotelul Central” din Mociu, cu ocaziunea adunării generale a despărțământului XV Mociu al „Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român”. Inceputul la 8 oare seara. Prețul de in-

trare: de persoană 1 cor. 60 fil. Venitul curat este destinat pentru „Fondul ziariștilor”. Mâncări și beuturi se află la Hotel.

Sânmihaiu. Inteligența și poporul român din comuna Sânmihaiu (Szentmihály) invită la *festivitățile* ce se vor da din prilejul adunărilor generale, pe care despărț. Turda al „Asociațiunii” și al „Societății pentru fond de teatru” le va ținea Duminecă, la 4 August st. n. a. c. la 2 oare p. m. în comuna noastră. Programa: 1. La 2 oare p. m. deschiderea adunării despărț. „Asociațiunii”. — Disertații. 2. La 4 oare p. m. deschiderea adunării despărț. pentru fond de teatru român. 3. La 6 oare Concert și Teatru. a) Concertează corul bisericii rom. gr.-or. din Turda cu 7 cântări. b) Grupa de diletanți predă comedia „*Vlăduțul mamei*”. 4. La 8 oare seara cină comună. — După aceea joc.

Voila. Tinerimea română din Voila invită la *producțiunea teatrală* împreună cu joc, ce se va araja Duminecă în 4 August st. n. c. în sala ospătăriei G. Vasu (G. Brescanu) din Voila. Inceputul la 8 oare seara. Prețurile de intrare: De persoană loc I 2 cor., loc II 1 cor. 50 bani, loc de stat 1 cor. Venitul curat este destinat în favorul unei bine teatrale. De muzică, mâncări și beuturi e îngrijit. Programul: 1. Thewrewk-Bornemisa: Intăia scrisoare de dragoste, monolog comic, predat de d-șoara Mărioara Șerban. 2. A. Vlaicu: În vis, comedie într'un act. 3. A. P. Bănuțiu: Achim Filărul, monolog comic, predat de dl Nicolae Opreș. După producțiune urmează joc.

Tâmpăhaza. Inteligența română din Tâmpăhaza și jur invită la *Producțiunea teatrală* urmată de petrecere cu dans ce o dă din prilejul adunării generale a despărțământului Aiud-Teiuș al Asociațiunii, Duminecă în 11 August n. în pavilionul ridicat spre scopul acesta în curtea dlui M. Radu din Tâmpăhaza. Inceputul la 7 oare și jumătate seara. Prețul de intrare: de persoană 1 coroană, de familie 3 coroane. Venitul curat să destinează pentru noua biserică română din Aiud și pentru despărțământul Asociațiunii. Pentru beuturi să îngrijește comitetul. Program: 1. Doina, poezie de G. Coșbuc, decl. de V. Radu. 2. Foai verde peliniță, solo de Ionel Tiușan. 3. „O vișoară”, piesă populară în 3 acte de Octavian Prie.

Reghinul-săsesc. Senatul școalei românești din Reghinul-săsesc invită la *petrecerea de vară*, ce va aranja-o Sâmbătă, la 10 August n. a. c. în pavilionul din parcul orașului Reghin. Prețul intrării: de persoană 2 cor., de familie până la 3 membri 4 cor. Venitul curat e merit școalei. Inceputul precis la 8 oare seara. Stimetele dame sunt rugate a preferi costumul național românesc.

Poșta Redacției.

Nicolae Santeiu, America. Foia D-Tale merge regulat de aici și e plătită până la 31 Maiu 1913. Tot asemenea merge și a tatălui D-Tale dela 1 Iunie a. c. până la 31 Maiu 1913. Porcești, Vulcan, Mercurca. Ni se spune, că în zilele trecute v'a mere scrioarea.

Tilișca. Avizul despre petrecere a sosit prea târziu aentru numărul trecut.

Ioan Gavrilă, Ludești. Acum e prea târziu.

Roșia-montană. Tot asemenea.

Redactor resp.: Nicolae Bratu.
Editura și tiparul „Tipografia Poporului”.

Nicolae Bratu

Loc deschis.

Persoanele cari adesea sufar de **ingreunari de stomac** sa pot cura, daca cu o jumtate de ora inainte de mancare iau 1-2 lingure de apa amara **Franz Josef**. Apa Franz Josef naturala, dupa cum scrie Prof. Dr. de Nussbaum in Munchen, are efect iute, fara dureri; adesea chiar si la folosirea in doze mici au avut rezultat uimitor. Sa capata in farmaci si in pravalile de apa minerala.

Dentist

615 5-52

VIRGIL MUNTEAN

Sibiu, strada Măcelarilor

intrarea prin

Strada Poplăcii (Quergasse) Nr. 22.

Pune dinți

in cauciuc și de aur cu prețuri moderate.

Nr. 7699/1912 arv.

647 3-3

Edict de licitațiune.

Din partea subsemnatului scaun orfanal comitatens sa publica, ca casa și curtea *minorilor Eugen Roman și consoții*, situată in piata comuna, Săliște și cuprinsa in protoc. f. Nr. 16 A + Nr. ord. 1, Nr. top. 30, 31 și in protoc. f. 17 A + ord. 1 Nr. top. 32 sa vinda din mana libera prin licitațiune publica in 2 Septembrie 1912 nou. la 10 ore a. m., in cancelaria oficiului primăriei comunale din Săliște.

Prețul de strigare e 50.000 coroane sub, care preț realitatea nu sa va vinda.

Doritorii de a lua parte la licitațiune au a dopuna in bani gata ori in libel de depunere un vadiu de 5000 coroane la mana e misarului insărcinat de a efectui licitațiune.

Condițiunile speciale sa pot vedea in decursul orelor de oficiu incepând dela publicarea acestui edict până la ziua licitațiunii in expeditul scaunului orfanal comitatens și la primăria comunală din Săliște.

Sibiu, la 6 Iulie 1912.

Scaunul orfanal comitatens.

Mangesius
președinte.

Publicațiune.

Comuna Gurariului da *Duminică* in 4 August 1912 la 3 ore p. m. in cancelaria comunală de aici, prin licitațiune publica clădirea de grajduri pentru adăpostirea vitelor de prăsilă comunale in întreprindere.

Prețul de strigare e stabilit cu 11689 cor. 51 fill.

Vadiul e de 50% dela prețul strigării.

Licitațiunea va fi verbală, însă inainte de inceperea licitațiunii verbale sa primesc și oferte in scris provezute cu vadiul recerut și declarațiunea ca oferentul cunoaste condițiunile și sa supune acelora.

Planul, preliminarul și condițiunile sa pot vedea in carele oficioase in cancelaria comunală din Gurariului.

Gurariului, in 24 Iulie 1912.

Primăria comunală.

Băieți

se primesc ca învățacei la

Stefan Moga, frazelar

Sibiu, strada Trenului Nr 1.

Băieți orfani capătă toată întreținerea și îmbrăcămintea.

654 4-4

Târgurile de țară.

(Zluz târgurilor e după calendarul vechiu).

21 Iulie: Deva, Miheș.

22 Iulie: Kecskemét, Vârșeț.

23 Iulie: Debrețin, Măgheruș.

24 Iulie: Ocna (com. Alba-Iulia),

Prejmăr.

25 Iulie: Brețcu.

26 Iulie: Bran, Soporul de jos.

27 Iulie: Uioara.

28 Iulie: Reghinul săsesc, Rodna veche.

29 Iulie: Apoldul mic, Ațel, Ghioma.

30 Iulie: Canija mare, Eperjes.

31 Iulie: Avrig.

2 August: Becicherecul-mare, Ferihaz, Șomcuta mare, Timișoara.

3 August: Haroscherec, Komarom, Luna.

4 August: Macău.

5 August: Budapesta, Drag, Mociu, Soborșin, Voila.

6 August: Aiud, Farcașlacă, Goroslăul de pe Someș, Papoț.

7 August: Mănăsturul ung.

In aceste zile se ține in comunele de sus târgul de mărfuri, pe când târgurile de vite, cai, oi, porci, etc. se țin, ca de obicei, cu 1-2 zile mai înainte.

Licitațiune.

Realitațiunile din Sibiu, Zeughofplatz Nr. 11, se vor vinda Mercuri in 7 August st. n. 1912, la 3 ore d. a., la fața locului, celui ce va da mai mult. 670 1-1

Nr. 742-912

666 1-1

Publicațiune.

In 8 August st. n. a. c. ora 10 dimineata sa va da in arandă pe 3 ani dreptul de cărcimărit comunal, împreună cu edificile necesare. Condițiunile de esaranțare sa pot vedea zilnic in carele de oficiu la antistia comunală. Prețul de strigare 300 coroane pe un an. Orice informațiuni sa pot primi dela Ioan Boșian, casier comunal.

Să nite cob (Mezőszentjakab, u. p. Mezőnyesán, comitatul Turia Arics, gara Aranyos-Győr), la 31 Iulie 1912.

Primăria comunală.

Gligore Pop
notar.

Sebesy István
primar.

De vânzare.

Oprăvălie de coloniale și alte mărfuri mici, cu licență de beuturi, tutun și sare, aflătoare intr'un oraș cu 8000 de locuitori, din cauza altor afaceri sa vinda momentan din mana libera. Are locuința in legătură cu prăvălie. Doritorii se pot adresa la administrațiunea „Foi Poporului“, de unde vor primi adresa respectivului. Pentru răspuns a se adauga o marcă de 10 bani. 667 1-3

Mare succes

au inseratele in „Foaia Popo ului“ unde sun cetite de mii de persoane de pretutina lumea din toate țările și din toate cercurile sociale, atât inteligentă cât și popor.

De aceea „Foaia Poporului“ este cel mai potrivit organ pentru publicarea a tot felul de inserate: pentru ocuparea sau căutarea unui post, apoi pentru vânzări, arandări, cumpărări, deschideri de prăvălii și alte instituțiuni, cam și anunțarea a tot felul de mărfuri și articli ce trebuiesc persoanelor singurate sau in familie. — Informații asupra prețului inseratelor se dau cu plăcere la

Administrațiunea
„FOII POPORULUI“

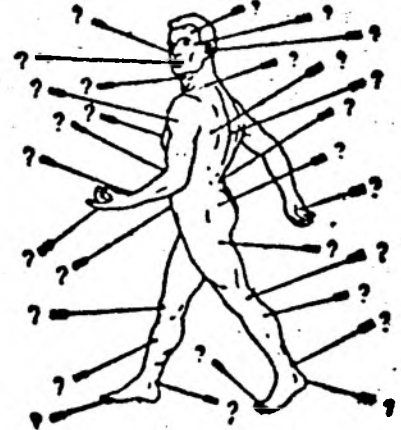
De închiriat

este casa cu curte și localul de circimă din Sibiu, piata lemnelor Nr. 4 (Bauholzplatz Grenadir), cu incepere dela 1 Octomvrie 1912 st. n. 6:2 3-6

Doritorii sa se adreseze la avocatul **Dr. Nicolae Petra** in Săliște.

Te doare ceva?

Atunci folosește „Fluidul Elsa“ și „Pilulele Elsa“ dela apotecarul de curte E. V. Feller in Stubica Centrala Nr. 122 (Croatia).

470 12-80

I. Renumitul „Fluidul Elsa“ alui Feller e, după experiențele noastre liniștitor de dureri, vindecător, încetează durerile; repede și sigur vindecă reumă (spuro), alăburo de nervi, junghieri in conste, influența, dureri de cap, de dinți, de spate amorteală, durere de ochi, migrenă și multe nepomenite aci Fluidul Elsa alui Feller e folosit cu efect fără păreche in răgușală, catar, dureri de piept și gât și morburi din curent ori răceală. Adevărat o numai două pe sticlă esto numele „Feller“. 12 sticle mici sau 6 mari, ori 2 sticle speciale, K 5, franco.

II. Vestim apoi, că lumen folosește cu efect distins și sigur Pilulele-Rhabarberde mânat alui Feller, contra durerilor de stomac, girciuri, lipsă de postă, arsuri de fiere, greață, amețală, rigeli, hamoroide și alte conturbări de misturo. 6 cutii franco cu 4 cor. — Să ne ferim însă de imitațiuni și să adresăm acurat oga

Eugen V. Feller, apotecar de curte in Stubica, Centrala Nr. 122 (Croatia).

Cel mai iubit mijloc pentru frumseță
la toate damele este

CREMA MARGIT

alui FÖLDES

Aceasta pomadă pentru obraz o folosesc multe milioane de dame din lumea întreagă, din cauză că ea se pregătește pe baza celor mai nouă inovațiuni și fiindcă după părerea la mulți renumiți chemici, Crema Margit este mijlocul cel mai bun pentru înfrumsețarea feței.

In decurs de câteva zile dispare zgrăbunțele, pisruiele, petele de ficat și tot felul de alte necurătenii de pe obraz. 528 5-7

Crema Margit alui Földes înfrumsețează nu numai fața, ci o scutește și de influența timpului urit, de soare și de vânt.

Priziți-vă de imitațiuni și falsificări!
Se capătă in toată lumea. Un borcânel costă 1 și 2 coroane. Săpunul Margit 70 bani. Pudra Margit Coroane 1.20.

Trimiterea pe postă prin producătorul:

Coloman de Földes, apotecar in Arad

Se capătă in SIBIU la: Karl Frisch, farmacie. Fabriciu Guido, farmacie. Gustav Meltzer, prăvălie de săpunuri. Meltzer, parfumerie. F. C. Molnar, farmacie. Morscher Károly, drogerie. Müller Károly, drogerie. Pischl Károly, drogerie. Remmler Ervin, farmacie. in Agnita la Fröhlich Vilmos. in Kaposvár la A. W. Lingner in Mediaș la Obert József.

Prețul bucatelor

In SIBIU la 30 Iulie st. n.:

Brân	Cor. 17,—	până 18,40	de hectolitru
Săcară	18,—	14,—	" "
Orz	9,—	10,—	" "
Ovăz	14,—	15,—	" "
Cucuruz	3,80	4,—	" "
Cartofi	86,60	86,60	la 100 chilo
Făină Nr. 3	56,80	56,80	" "
" " 4	54,60	54,60	" "
" " 5	160,—	162,—	" "
Alămină	160,—	162,—	" "
Unsoare de porc	56,—	60,—	" "
Ulei brut	80,—	88,—	" "
Ulei de lumini	104,—	104,—	" "
Săun de lumini topit	60,—	66,—	" "
Săpun	3,—	4,40	" "
Lemn de foc nepilut	9,50	10,20	la met cub
" " pilut	7,50	8,—	" "
Spirt rafinat	2,25	2,30	la litru
Spirt ordinar	2,23	2,25	" "
Carne de vită pentru supă Cor.	1,36	până 2,—	la chilo
" " " friptoră	1,63	2,—	" "
" " vitel	1,—	1,80	" "
" " porc	1,20	2,—	" "
Ovăz 10 bucăți	—,57	—,67	" "
Un pătrar de miel	—,50	—,60	" "
Carne de cal	—,50	1,20	" "

In BUDAPESTA in 31 Iulie st. n.

Ulei de Tisa 78 chilo Cor.	11,50	până 11,67	la 50 chilo
" " 79	11,70	11,72	" "
" " 80	11,67	11,77	" "
Săcară	9,30	9,55	" "
Orz	—	—	" "
Ovăz	10,85	11,15	" "
Cucuruz	9,—	9,10	" "

Prețul banilor in 31 Iulie n.

	comparat:	valoari
Galbeni	Cor. 11,80	11,89
100 Lei, hârtie	84,80	95,20
100 Lei, argint	88,—	94,80
Lire turcești, aur	21,45	21,65
1 funt sterlingi englezești	23,91	23,92
100 marce, aur	117,55	118,—
100 " hârtie	117,55	118,—
Napoleon	19,66	19,15
100 Ruble rusești, hârtie	258,50	255,—
100 " argint	242,—	245,—

Sprâmbni Industria Națională!

OPINCI

de orice calitate, apoi **piei întregi pentru opinci** precum și **plotoage** cu prețurile cele mai reduse, se află 665 1-7 de vânzare la

Ioan Grecu

măstru pielar în **Porcești** (Verestorony).

Ludovic Ferencz,

ERDITOR DE BARBAȚI

SIBIU, strada Cismădiei Nr. 12,

recomandă p. t. publicului

cele mai noue stoffe de primăvară și vară în mare asortiment

noutățile 69 82-

stoffe chiar acum, pentru haine de bărbați stoffe englezești, franțuzești și indigene, din cari se execută după măsură cele mai moderne vestminte precum: Sacko, Jaquete, și haine de salan, cu prețuri foarte moderate.

Deosebită atențiune merită noutățile de stoffe pentru pardisiuri și "Kaglam", cari se află totdeauna în deposit bogat.

Asupra reverenzilor confecționate în atelierul meu, îmi permit a atrage deosebită atențiune a On. domnii preoți și teologi absolvenți. — In cazuri de urgență confecționez un rând complet de haine în timp de 24 ore. — Uniforme pentru voluntari, cum și tot felul de articli de uniformă, după prescripție croitura cea mai nouă.

„Drăganul“

reuniune de păstrare și credit în Sebeșul-mare
takaré- és hitelegylet mint szövetkezet Nagysebesen.

CONVOCARE.

Membrii reuniunii noastre să convoacă prin aceasta în senzul statutelor la

I-a adunare generală ordinară,

ce se va ținea, în 11 August a. c. la 2 oare p. m. în localul reuniunii noastre, cu următoarea

Ordine de zi:

1. Deschiderea adunării generale.
2. Denumirea unui notar și 2 bărbați verificatori.
3. Prezentarea și stabilirea bilanțului și a contului de profit și pierdere pe primul an de gestiune.
4. Decisiune asupra împărțirii profitului curat realizat, conform bilanțului.
5. Darea absoluturului direcțiunii și comitetului de supraveghiere pe anul expirat.
6. Inchiderea adunării.

Sebeșul-mare, (Nagysebes) la 14 Iulie 1912.

664 1-1

Diracțiunea.

MEGHIVÓ.

Hitelezővetekezetünk tagjai ez által az alapszabályok értelmében folyó év augusztus hó 11-én délután 2 órára a szövetkezet helyiségében

az első évi rendes közgyűlésre

meghivatnak a következő

Tárgysorozattal:

1. A közgyűlés megnyitása.
2. Egy ad-hoc jegyző- és két jegyzőkönyvhitelítő kijelölése.
3. A mérleg és a nyereség és veszteség bemutatása és helybenhagyása az első működési évre.
4. A mérleg szerinti tiszta nyereség felosztása iránti határozat.
5. Az igazgatóság és felügyelő bizottságnak a felmentvény megadása.
6. A közgyűlés bezárása.

Nagysebes, 1912. évi július hó 14-én.

Az igazgatóság.

Bilanț general la 30 Iunie 1912.

Active—Vagyon.

Mérleg 1912 június 30-án.

Passive—Teher.

Cassa numărar — Pénztár	K I	814 03
Imprumuturi — Kölcsönök	55 374 50	
Mobiliar — Berendezés	274—	
minus amort. — leírás után	246—	
Interese de reescont — Visszeszámitolási kamatok	573 15	
		57.007 68

Părți fundamentale — Üzletrészek	K I	4.849 40
Depuneri spre fructificare — Betétek		14.453 16
Reescont la Vatra — Visszeszámitolás a Vatra banknál		30.158—
Interese anticipative — Átmeneti kamatok		1.260 25
Profit curat — Tiszta nyereség		286 87
		57.007 68

Profit și Perdere.

Eșite—Kiadás.

Nyereség és veszteség.

Venite—Bevétel.

Interese de depuneri — Kamatok betétek után	K I	348 43
Interese de reescont — Visszeszámitolási kamatok	2.455 25	
Remunerațiuni — Fizetések	236—	
Spese cu înființarea, chirii, tipărituri — Alakulási költségek, lakbér, nyomtatványok	525 25	
10% Dare la interesele de depuneri — 10% betét kamat adó	34 84	
Amortizare din mobiliar — Leírások a berendezésből	28—	
Profit curat — Tiszta nyereség	286 87	
		3.914 64

Interese dela imprumuturi — Kamat kölcsönök után	K I	2.758 03
Provisiuni		1.156 01
		3.914 64

Sebeșul-mare, (Nagysebes) la 30 Iunie 1912.

Diracțiunea: — Az igazgatóság:

Giurgiuman Lung György Lung Ioan Popa Stoica

Subscrieul comitet de suprav. am examinat contul bilanț, precum și contul de profit și pierdere și le am aflat în regulă. — Alături felügyelő-bizottság ezen nyereség és veszteség megvizsgálta és helyesnek találta. Sebeșul-mare, (Nagysebes) la 28 Iulie 1912.

Aurel Muntean Iosif Costea Vasiliu Lung Vasile Dumitras Gregoriu Laze
președinte — elnök. Todor Dezse Vasile Gurgum

Conducător de automobil.

Un tânăr român, care cunoaște bine diferite motoare, caută un post ca conducător de automobil (șofer, mechanic). Adresa respectivului tânăr se poate afla la administ. »Foi Pop.« 662 1-8

Renume universal

are ciasul de buzunar marca „Sirena“, 14 car. aur american double, anker-remontoir ce merge 36 de ore Prin cumpărarea întregii produceri din aceste ciasuri, mă aflu singur în poziție a putea oferi pentru prețul grozav de ieftin de 4 cor. 90 bani acest cias, care posedă un mecanism prima elvețian, astfel că nici nu se poate deosebi de un cias de aur, ce costă 100 cor. Pentru merul regulat garantez 5 ani. 661 7-8
1 bucată 4 cor. 90 bani, 2 bucăți 9 cor. 60 bani. Mai departe oferez un cias Gloria, de argint, pentru buzunar, cu 3 cor. 60 bani. La ori care cias se alătură în cinste un lanț elegant aurit. Nu e nici un risc. Schimbarea e permisă sau se dau banii înapoi. Trimiterea cu rambursă prin

S. Kohane, export de ciasuri
Krakau, Sebastiangasse Nr. 15.

Cheag natural în formă de

Important pentru fabricarea de caș. Cheagul natural al Dr. Blumenthal în formă de praf, este cel mai bun și mai ieftin mijloc pentru fahiegarea laptelui, chemice curat, întrecând mult toate mijloacele de încheagare de până acum. Acest cheag este preparat din cei mai buni calici de viței. El este absolut liber de mizerii fetide, colorante sau mucoase provenind din calici; de acide sau alte substanțe înrebuinate prin conservarea cheagului obișnuit. Prin această curățenie absolută, recunoscută de fabricanții cei mai competenți în brânzeturile cheagul natural nu împiedică de loc fermentațiunea normală a brânzei, și dă o tăietură foarte fină, evită umflarea și prin îndepărtarea mai perfectă a zărului produsul e mai bun. O încercare ne convinge. Singura vânzare de cheag natural de-ai lui Dr. Blumenthal pentru fabricarea de caș, pentru Galiția, Bucovina și Ardeal la 658 2-

M. LINDEMANN, agentură
Czudyn (Bucovina).

Dose de probă gratis și franco rog a se cere dela Lindemann Czudyn (Bucovina).

Un morar

bazin și pricepat, se caută pentru a fi angajat la o moară de apă, cu două petri, ce se află într-o comună frunțase din jurul Sibiiului. Scrisorile sunt a se adresa la administrația „Foi Poporului”, de unde se vor trimite proprietarului morii. 654 1-4

Aviz.

Aduc la cunoștința onoratului public, că mi-am căpătat drept de *licență închisă*.

Servesc cu diferite soiuri de *vinuri vechi* (din 1906 încoace) precum și *rachiuri dulci, rachiuri de drojdie curat și spirt rafinat* dela 1, litră în sus. 660 1-6

Nicolae Soră Băroiu,
Szelistye Nr. 1066.

Nu uita

ajutate cașitor, — la comande sau tot felul de alte cumpărări, făcute în urma unui inserat ceșit în foaia noastră, — a amintii și spune, că despre lucrurile comandate sau cumpărate ai ceșit în inseratul din „Foaia Poporului”.

Prin aceasta contribuie și D-Ta la răspândirea și lățirea foii noastre, iar pe de altă parte vei fi servit de grabă, fără ca aceasta să te coste ceva mai mult.

1-2 băieți de școală

se prime-c în evarțir și întreținerea întregă, pentru anul viitor de școală, într-o familie mai bună maghiară. Băieții au legătură și în familie, prin ceacăo pot învăța ușor limba maghiară, iar nemțește încă se vorbește. Copii din clasele de jos sunt ținuți strict și ajutați a învăța. A se adresa la *D. Szilagy*, Sibiu, Salzgasse (strada Sării) Nr. 31. 655 1-3

Pentru căsătorie.

Un țaran văduv cu stare bună, locuitor într-o comună din Mărginime, unde are bolta caută o fată de vr'o 25 ani sau o văduvă cum se cade, spre a se căsători. E de dorit ca nămita să se priceapă puțin la ale boltei și să aibă și ceva avere. Scrisorile sunt a se adresa la administrația „Foi Poporului”, de unde se vor trimite respectivului. 650 2-4

De vânzare.

În comuna *Grădiște* (comitatul Hunedoarei) se află de vânzare o *casă* dimprună cu o *prăvălie* bine cercetată, unde sunt tot felul de mărfuri, leuturi și magazin de ziglă. A se adresa la proprietarul *Isidor Hirsch* în *Grădiște* (Várhely, Helynyadmegyé). 645 1-6

Fabrica de săpun și lumini

Mănată cu abur a lui *Inflințată la 1848*.

Meltzer în Sibiu

Prăvălie și magazin în strada Gușteritei
Filiale: Piața mică și strada Cisnădiei
recomandă bine cunoscutele sale fabricate, indeosebi

Lumini de stearină și ceară

pentru biserici și înmormântări
Săpunuri foarte bune și ieftine.

Tot felul de săpunuri pentru toaletă.

Revânzătorii primesc rabat mare.

La cumpărări mai mari se fac și altor persoane cele mai moderate prețuri. Oferte și prețuri-curente se trimit la cerere gratis și franco.

„Reuniunea română de înmormântare din Sibiu”

recomandă cu toată căldura binevoitoare atențiunii a numărului nostru public din Sibiu și din provincă

Întreprinderea proprie de înmormântări,

bogat sortată cu tot soiul de obiecte trebuincioase la înmormântări, între cari **si-criuri, cununi, acoperitoare, ghetete** (păpuți), **felinare, cruci, care funebre, etc.**

Prăvălia Reuniunii Strada Quer Nr. 3,

(casa fabricantului G. Moess) să găsește sub îngrijirea dnului **Ioan Roman** (patronul salonului de barbierie din strada Quer — Poplăcii mici — Nr. 4), care stă la dispoziție în toate afacerile privitoare la înmormântări, fie în Sibiu, fie la transportarea de morți afară de Sibiu.

Înmormântări se fac de clasa I-a, a II-a și a III-a. În mormântarea membrilor răposați și Reuniunii se face cu preț redus! Comandele să îndeplinesc cu prevenire și cu toată punctualitatea 643 3-

Întreprinderea să îngrijește de trăsuri, de tot soiul de tipărituri, ca redactarea și tipărirea anunțelor funebre, etc. etc.

Cum venitul curat al întreprinderii e merit să înmulțască fondul „Azilului” pentru adăpostirea orfanilor și nepuținicișilor noștri scăpătați preoțimea, dăscălimă și ceilalți cărturari ai noștri, sunt rugați a stăruii pentru înscrierea de membri la Reuniune cu taxa de cor. 2 de înscriere și 60 bani după cazul de moarte al câte unui membru și pentru a se folosi de întreprinderea noastră în cazuri de înmormântări.

Pentru biroul Reuniunii:

Pant. Lucața,
prezident-director.

Romul Perian,
casier.

Vict. Tordășianu,
secretar.

Capital social Coroane 1,200.000.

Telefon Nr. 183.

Postspareces ung. 29,349.

„Banca generală de asigurare”

societate pe acții în Sibiu—Nagyszeben.

este prima bancă de asigurare românească, înființată de institutele financiare (băncile) române din Transilvania și Ungaria.

Prezidentul direcțiunii: **PARTENIU COSMA**

directorul executiv al „Albinei” și prezidentul „Solidarității”.

„Banca generală de asigurare” face tot felul de asigurări, ca asigurări contra focului și asigurări asupra vieții în toate combinațiunile. Mai departe mijlocește: asigurări contra spargerilor, contra accidentelor și contra grindinei.

Toate aceste asigurări „Banca generală de asigurare” le face în condițiile cele mai favorabile. Asigurările se pot face prin orice bancă românească, precum și la agenții și bărbății de încredere ai societății. — Prospecte, tarife și informațiuni să dau gratis și imediat.

Persoanele cunoscute ca acvizitori buni și cu legători — pot fi primite oricând în serviciul societății.

„BANCA GENERALĂ DE ASIGURARE” dă informațiuni gratuite în orice afaceri de asigurare fără deosebire că aceste afaceri sunt făcute la ea sau la altă societate de asigurare.

Cei interesați să se adreseze cu încredere la:

„Banca generală de asigurare”
Sibiu—Nagyszeben — Edificiul „ALBINA”.

În America unicul Depozit de cărți românești este

Biblioteca Română în New-York

65 St Marks Place.

145 65-

Este dar în interesul fiecărui Român care pleacă sau este în Statele-Unite sau Canada, să ceară marele și ilustratul catalog al acestei singure instituțiuni române care pe lângă tot felul de cărți, note muzicale, și ziare ce apar în România și Transilvania, are și un foarte bogat asortiment de instrumente muzicale; fonografe, gramafone, plăci și tuburi cu cântece românești, ceasornice de tot felul, giuvaerice, mașini de scris, preparațiuni farmaceutice, articole de toaletă și alte mărfuri de foarte mare trebuință. — Catalogul se trimite fiecărui gratuit. — Se dau tot felul de informațiuni particulare adăugând marcă pentru răspuns. — „Biblioteca Română” primește și mijlocește și limitarea de abonamente pentru „Foaia Poporului”.

Dela „Biblioteca Română” se poate comanda și „Căldarul Poporului” pe 1512.

De vânzare

este din cauze familiare o prăvălie bine asortată cu mărfuri de coloniale, licență pentru tabac și sare. Învărtire anuală 20.000 de coroane. Prăvălia are încăperile pentru magazinul trebuincios, precum și alte două odăi și sufrină pentru locuință. Respectivul cumpărător ar avea lipsă de vr'o 7000 coroane. Prăvălia se află în piața din comuna *Alfina* (comitatul Sibiu). A se adresa la *Michael Apfelbaum* acolo. (649) 3-3

30,000 părechi
păpuți și ghete
se vând cu preț redus

Toate în lume
se scumpesc!

pâna, carnea, chiria casei, — numai păpuții și chetele executate în atelierul lui

VASILIE BAN

la „Cisma mare roșie“

după cum se zămeste prăvălia lui se ieftinesc

Pentru ce? Pentru că această renumită prăvălie de încălziminte s'a mărit în casa proprie și la fiecare păreche se trage jos chiria. De aceea el poate lăsa păpuți buni și tralnici pe lângă prețuri ieftine.

VASILIE BAN, Sibiu

Strada Ocnel (Burgergasse) Nr. 7.

Casa proprie.

Dumineca deschis până la 10 ore înainte de amiază.

COMANDELE DIN AFARA SE VOR EXECUTA PUNCTUOS CA ȘI PANA ACUM. 151 9-

Marcă de scutire „Anker“

Liniment. Capsici comp.,
(348 83-42) Inlocuitor pentru
Anker-Pain-Expeller

este un l ac de casă valorat de mult, care s'a folosește de mulți ani ca fricțiune sigură la podagră, reumatism și răceli.

Atenție. Din cauza imitațiilor de puțină valoare să fim precauți la cumpărare și să primim numai sticle originale în șutule cu marca de scutire „Anker“ și cu numele Richter. Cu prețul de 80 fl. C. 1'40 și C. 2.— să capătă aproape la toate farmaciile. Depozit principal la Iosif Török, farmacist în Budapesta.

Farmacia lui Dr. Richter la
„Leul de aur“ în Praga. :
Elisabethstrasse Nr. 5 neu.

Prima neguțătorie mare de vinuri

Ludwig Fronius

SIBIU, Pivnița „Mönchhof“.

Fabrică de licheruri și ferbătorie de rachiuri.
Mare neguțătorie de rachiuri de Drojdii, Trevere și Prune.

Specialități: Țuică veritabilă, fierbere proprie și Romuri Iamaica direct importate.

Frații Karczag în Budapesta.
La cea mai mare înaintare în prezent au ajuns

Locomobilele pentru păcură „EOS“

508 19— („Eos“ Hochdruck-Viertakt-Rohölokomobil)

Cu informații și oferte gratuite servește cu plăcere reprezentantul

M. SCHÖNBERGER
SIBIU, Piața Hermann Nr. 8.

cari sunt patentate și au toate avantajile motoarelor Dicsel.
Cea mai ieftină și mai sigură putere motrică. — Spese pentru o putere de cal pe oară numai 3 fileri. — Nici un aparat de aprins. — Ori-când și momentan gata de lucru. — Pentru îmblătit deosebit de potrivit. — Condiții avantajoase de plată.

Berea albă și neagră

Bereria dela Trei-Stejari

în SIBIU

— este foarte bună și gustoasă! —

Această bere e căutată și se bea cu plăcere de toți cari o cunosc, atât la orașo cât și la sate. 107 69—

REGISTRIERTE SCHUTZMARKE

Că berea noastră e foarte căutată se poate vedea și de acolo, că cumpărătorii se înmulțesc mereu.

Schimbare de local.

Prin aceasta îmi permit a aduce la cunoștința onoratului public, că

Prăvălia de mănuși și bandage

ce am avut-o în Sibiu, strada Cisnădiei Nr. 57 mi-am mutat-o în localul din

Strada Poplăcii (Quergasse) Nr. 1
în colțul Promenadei Bretter— Casa Rumler.

Mulțumind tuturor pentru binevoitorul sprijin de până acum, rog a mă cerceta și în viitor, garantând un serviciu bun și ieftin

Ca toată stima **F. STOIBER.**

Anunț de licitare.

Composesoratul *Rozoare* din *Rucăr*, comitatul *Făgăraș*, dă în licitație publică *pășunatul* său în estindere de 200 jug. catastrale de clasa I, cu fântână în mijlocul teritoriului de pășunat pe lângă următoarele condițiuni:

Din teritoriul de 200 jug. să pot folosi începând din 28 August 1912 până în 28 August 1913 numai 118 jugure, iară restul de 82 jugure să pot folosi numai din 1 Octombrie 1912 până în 6 Maiu 1913 s. n.

Ziua de licitare să stătorește pe 18 August 1912, la 2 ore d. a.

Prețul de strigare să stătorește 1000 cor., la care are a să depună 10% vadiu. Oferte în scris încă să primesc. 657 2-3

Condițiunile mai detaliate să pot vedea la președintele Composesoratului în ziua de licitare.

Rucăr, la 20 Iulie 1912.

Ioan Neagoșiu,
președinte.

Îngrijirea frumuseței

în mod igienic.

Masage cu electricitate

Colorarea părului

se efectuește foarte conștientios la

MADAMA ZINK

Salon pentru dame de frizat și pieptenat 644 8-

Sibiu, strada Cisnădiei Nr. 26, etajul I, în stânga.

O moară

cu două petri, mânăți cu abur, putere de 10 cai, sitău pentru stors clou, c. de vânzare din mână liberă. Pentru amănunte a se adresa proprietarului: *George Gude*, econom în *Căfelul-român* (Oláhkeczel, u. p. Kraszna. Szilágy megye). 659 2-2

Biblioteca „Foi Poporului“.

Din Biblioteca „Foi Poporului“ au apărut până acum următorii numeri:

- Nr. 1. *Nichita Balica*, povestire istorică de *Silvestru Moldovan* și *Movila lui Burcel*, de *V. Alexandri*. Ediția III.
- Nr. 2. *Doine și strigături*, culese și întocmite de *Nicolae Regman*. Ediția III.
- Nr. 3. *Găsitul*, poveste de *Emil V. Degan* și *Punga cu noroc și căciula fermecată*, povestire orientală prelucrată de *Silvestru Moldovan*. Ediția III.
- Nr. 4. *Pomăritul*, sfaturi în formă de dialog, de *Iustin Sohorca*, inv. Ediția II.
- Nr. 5. *Ulisse*, regele din *Ithaca*, povestire istorică de *Silvestru Moldovan*.
- Nr. 6. *Ris și veselie*, anecdote și glume. Ediția III.
- Nr. 7. *Găciturile*, de *Isidor Dopp*, inv. Cu un adnex: *Glume*. Ediția II.
- Nr. 8. *Edip*, nenorocitul rege din *Teba* și alte întâmplări din vechime, povestiri istorice de *Silvestru Moldovan*.
- Nr. 9. *Poezii populare și povești*, greble și netezite și la lume împărțite, de *Parteniu Giurgescu*.

Fiecare număr costă 20 bani, iar pentru postă este a se trimite 5 bani deosebit de fiecare carte (număr).

Alte numere în pregătire.

Un învățăcel

se primește în prăvălie de manufactură și coloniiale la

Ilie Martin

Săliște (comit. Sibiului).

Sunt preferiți cei ce știu ceva limba germană sau maghiară. 644 3-3

O casă

cu boltă și mai multe odăi de locuit să află de vânzare în Sibiu, Schlangengasse Nr. 15. 652 3-3

O menajeră

ecoroamă harnică și pricepută, etate potrivită, să cunoască limba română, germană și maghiară, precum și o **bucătăreasă** vrednică, să caute pentru o gospodărie mare românească la țară, 10 minute depărtare de București. Amatoarele se vor adresa la Hotel Bonfert, Camera Nr. 15, în Sibiu. 653 1-2

PRIMUL ATELIER DE MAȘINI în OCNA-SIBIULUI

Aducem la cunoștință onorabilului public, că ne-am mărit atelierul nostru de mașini, în care primim și executăm tot felul de **mașini speciale și agricole**. Anume: **motoare, mori, garnituri de îmblătit**, precum și **apaducturi, instalațiuni de lumină electrică, construcțiuni de fer** pentru **edificii**, cu prețurile cele mai moderate.

Cu toată stima:

BUZDUGHINĂ și STANCIU
Ocna-Sibiului, Sospatak utca 8.

472 13-

Tot felul de tipărituri moderne

execută ieftin, grabnic și conștientios

„Tipografia Poporului“

SIBIU

strada Măcolarilor Nr. 12.

Ilustrate cu porturi românești

precum și

DIFERITE ILUSTRATE FRUMOASE

în mare alegere și cu diferite prețuri.

TOT FELUL de BILETE de VIZITĂ

în cel mai modern stil.

HARTIE de EPISTOLE

în diferite prețuri și calități.

BILETE de CUNUNIE

dela cele mai simple până la cele mai fine.

MOTOARE DE BENZIN

pentru întreprinderi industriale și economice e bine a cumpăra dela o fabrică de motoare sau prin un om de fach, care apoi etă totdeauna la îndemână, când s'ar întâmpla ceva piedecă la motor. De aceea nu e potrivit a cumpăra dela agenți, cărora lucrul de căpetenie le este venitul ce-l au ei în urma vânzării, iar celelalte urmări nu-i privește.

Cine dorește a cumpăra vr'un motor să se adreseze cu încredere la

Fabrica de motoare **Ferd. Zaller** Sibiu—Nagyszeben

Strada Franciscanilor Nr. 6

unde prețurile sunt cu 30% mai ieftine ca ori unde. 489 22-

Se primesc și execută tot felul de **reparaturi** și schimbări în construcția

MULTE SCRISORI DE RECUNOȘTINȚĂ.

Lemn pentru clădiri!

Parchete de stejar de primul rang și bine uscate, în orice cantitate, aduse de la fabrica de parchete **Neuschloss Nasicz** în **Slavonia**, precum și tot felul de **scânduri de brad, trepte, latii și alte lemne pentru clădit** cu cele mai ieftine prețuri recomandă și livrează 498 20—

Glanz, Szánto & Macelariu

magazin de lemn de lucru

Sibiu, strada Riului (Flussgasse) Nr. 6.

Beutura esceleută și cu gust bun, care produce sânge. — Recomandată de medicii contra boalei de anemie, lipsă de sânge, nervositate, reconvalescență.

Influențează producerea sângelui, întărind mușchi și nervii, dă apetit fără a avea ceva urmări neplăcute asupra stomacului sau la dinți.

Prețul unei sticle mari Cor. 3.50, una mică Cor. 2.—. Se capătă în toate apotecele.

Depozitul principal la:

GUIDO FABRITIUS,
apotecar în Sibiu.

Inseratele

numai atunci au valoare mare, dacă sã răspădeac prețin-
dența, în toate țările, în toate
cercurile sociale. Pentru acest
scop sã ofere lădesebi insera-
rea în „FOAIA POPORULUI”.

Informații sã dau și comande
sã primească la administrația
FOAIA POPORULUI.

500 Coroane

plătesc celui ce ar mai
căpăta vre-odată durere
de dinți ori li va mirosi gura după ce va folosi ara
de dinți a lui Bartilla, o sticlă cu 80 fl. Ed. Bar-
tilla-Winkler Viena 19 I. Sommergasse 1. În Sibiu;
în farmaciile: în Piața mare 10; în Piața mică 27;
strada Cisnădiei 59; ulița Turnului (Sagasse); ulița
Ducei 2; farmacia Teutsch; Meltzer, str. Gusteritei
și str. Cisnădiei. În Bistrița: farmacia lui Herbert.
Bebeșul-săseș, farmacia Lederhäger; Sighișoara:
farmacia lui Ligner.

Să se ceară prețințdența aprist spa de dinți
a lui Bartilla. Denunțări de falsificăre vor fi bine
plătite. La locurile unde nu sã poate căpăta, trimite
o sticlă cu 5 cor. 80 fl. franco 56 33—

500.000 de pași

poate umbla cu așa o păreche de papuci sau cizme, cari sunt cumpărate din
atelierul meu sau provăzute cu numele **George Limpede.**

Gratis reparez

orice înălțăminte socotind dela cumpărare 3 luni, dacă în acest timp e
580 10— de lipsă ceva reparare.

George Limpede
Sibiu, Piața Brânzei Nr. 9.

Mobile în toate stilurile, cea
mai solidă executare **moderne**

pe lângă garanță recomandă

Emil Petruțiu
fabrică de mobile.

Telefon Nr. 17 legătura în
satul.

Strada, ulița, Nr. 37.

Expoziție de mobilă zilnic des-
chisă, fără silă de cumpărate.

Primească și execut toate
lucrările de lipsă la biso-
rici nouă și vechi.

Mare atențiune!
Sam. Wagner.

Prima turnătorie de fer Sibiiană, Fabrică de mașini agricole,
Atelier de mori și prăvălie de fer.

Recomandă cu cea mai mare căldură bogatul seu asortiment de tot felul de
motoare dela **prima fabrică**, dela cel mai mic și până la cel
mai mare; ascădența și **mașini de treerat** din renumita **fabrică**
Hofherr dela cea mai mică și până la cea mai mare; numai puțin recomandă
și tot felul de articole pentru edificări precum:

Cement le **Portland** și **Roman** din **Beocin**,
Traverse, Trestie, Carton cătrănit pentru învâlic,
Pânză de sârmă pentru îngrădit, precum și ori ce fel de ferărio apar-
ținătoare la edificări.

Toate pe lângă cea mai strictă garanție cu prețuri foarte moderate și condi-
țiuni de plată avantajoase

Nu vă grăbiți a comanda din alt loc, — până nu veți vizita prima linia
aceasta mare și bine asortată fabrică.

Efectuarea se face prompt și conștiencios. 581 12—

Ferți-vă sâmați agricultorii a nu cumpăra imitații și vă feriți de escroci.

Fratii Gömöri

Reprezentanța generală pentru Ungaria

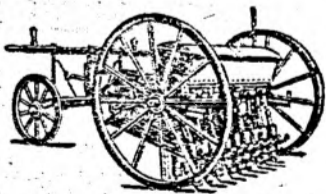
Magazin dela fabrică
pentru mașini economice

Budapesta,

IX., Borzcs-
tér Nr. 2.

a fabricii de mașini și turnătorie de fer **K. & R. Jezek** în **Blansko.**

Recomandăm mașinile de sămănat, con-
strucție tare, cu aparat de săpat și sămă-
nat cucuruz, sistemul cel mai nou, care
corespunde întru toate timpului de față.

Mașinile de îmblătit cu motor, insta-
lările de mori și mașinile de sămănat,
pe cari le-au liferat firma **FRAȚII GÖ-
MÖRI** sunt bine primite în toată țara, de
aceea ne recomandăm onerațiilor economi.

Mai departe recomandăm următoarele ma-
șini speciale: tăvăluguri pentru zdrobi-
tul pietrișului cu suluri de peatră și ci-
lindru cernător, spre a se folosi la petriș
mărunt și mai mare; cum și a se mâna

Garnituri de îmblătit cu motor! dis-
tinsse cu numeroase premii prime, liferăm
pe lângă deplină garanție și condiții avan-
tagioase de plată. Pentru instruirea la
purtarea mașinilor de îmblătit trimitem
gratis un monteur la fața locului.

cu apă, abur sau motor. Mașini pentru fabricarea de cărămidă, Instalări com-
plete pentru țiglarii, mașini pentru producerea cimentului și spargerea pietrii.

Cumpărătorii serioși, cari se interesează de mașinile noastre, îi cercetăm noi acasă personal pe spesele noastre, prin ceace
cumpărătorii cruță proviziunea agentului, ajung deci mai ieftin în posesiunea mașinei și sunt siguri de cel mai bun serviciu.